Gobièrnu di Kòrsou

KABINET PISAS III

REGEERPROGRAMMA 2025-2029

Beleidskeuzes voor een veerkrachtig, stabiel en volwaardig Curaçao

INHOUDSOPGAVE

01 | Voorwoord Minister-President 02

02 | Visie op het Land Curaçao 03

03 | Onze gedeelde waarden 05

04 | Uitdagingen voor Curaçao 2025–2029 07

4.1 | Demografische transitie: vergrijzing en ontgroening 08

4.2 | Armoede, sociale ongelijkheid en bestaanszekerheid 08

4.3 | Economische kwetsbaarheid en toekomstbestendigheid 09

4.4 | Een zorgstelsel onder druk 09

4.5 | Wonen en leefbare wijken 10

4.6 | Veiligheid en sociale stabiliteit 10

05 | De opzet van het regeer-programma 11

06 | Agenda 2030 13

07 | Centrale Beleid thema's 15

08 | Strategische richting per beleidsportefeuille 21

8.1 | Algemene Zaken 23

8.2 | Bestuur, Planning en Dienstverlening 26

8.3 | Economische Ontwikkeling 29

8.4 | Financiën 31

8.5 | Gezondheid, Milieu en Natuur 34

8.6 | Justitie 38

8.7 | Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport 43

8.8 | Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn 47

8.9 | Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning 51

Bijlagen: Domeinen, strategische doelstellingen en projecten per beleidsportefeuille 54

GILMAR PISAS

MINISTER-PRESIDENT &
MINISTER VAN ALGEMENE ZAKEN

VOORWOORD MINISTER-PRESIDENT

Curaçao staat aan de vooravond van een beslissend tijdvak voor haar verdere sociaaleconomische ontwikkeling. Tijdens de regeerperiode van het Kabinet-Pisas II (2021–2025) hebben wij bewezen dat economische groei een bron van stabiliteit kan zijn. Maar wij weten ook dat herstel pas echt betekenis krijgt wanneer het hand in hand gaat met sociale vooruitgang. De vruchten van economische groei moeten ook terechtkomen bij de, sociaal gezien, meest kwetsbaren in onze samenleving. Nu is het moment aangebroken om de volgende stap te zetten naar een regeringsbeleid met een hoog sociaal gehalte.

Het Kabinet-Pisas III staat voor de uitdaging om aan te tonen dat Curaçao niet alleen politiek autonoom is, maar in alle opzichten een volwaardig land: financieel solide, economisch veerkrachtig, sociaal rechtvaardig en behoorlijk bestuurd. Daarvoor gaan wij door met de hervormingen in de publieke sector en zorgen wij dat onze instellingen en overheidsbedrijven zodanig zijn georganiseerd dat zij die volwaardigheid ook duurzaam kunnen dragen.

Dit Regeerprogramma vertaalt die ambitie in richting én resultaat. Wij kiezen voor een bredere, slimmere economie met energie en maritieme diensten als strategische ankers, toerisme van kwaliteit, en een logistieke en digitale infrastructuur die Curaçao tot regionaal knooppunt maakt in de internationale handel.

Wij versterken onze overheidsfinanciën door modernisering van onze belastingwetgeving en hervorming van de belastingorganisatie. Daarmee leggen wij een stevig fundament voor duurzame financiering van onderwijs, zorg, sociale zekerheid, milieu- en natuurbeheer, infrastructuur en de veiligheid van onze burgers. Tegelijkertijd investeren wij in sociaal beleid: in sterke gezinnen, leefbare wijken, cultuur en sport, meer kansen voor jongeren en waardigheid voor ouderen. Bovenal kiezen wij voor een eigentijdse vorm van “nation building”, wijk voor wijk, school voor school, gericht op een goed voorzieningenniveau en gedragen door maatschappelijke instellingen.

Zo bouwen wij aan een Curaçao dat zijn kansen grijpt, zichzelf organiseert, verantwoordelijkheid neemt en zijn plaats inneemt in de regio en de wereld. Goed bestuur is daarbij geen formaliteit maar een volwaardig uitgangspunt fundament van de regering: transparantie, integriteit, professionele dienstverlening en verantwoording aan onze burgers zijn de maatstaven voor ons overheidshandelen.

Belangrijk is dat wij als regering keuzes maken die uitlegbaar zijn, ook wanneer zij niet eenvoudig zijn, en in een concreet beleidskader zijn te plaatsen. Daarvoor dient dit programma: om per beleidsterrein richting te geven aan het werk dat wij de komende vier jaar zullen verrichten om de gouden toekomst van Curaçao te verzilveren. Als regering nemen wij het voortouw, maar alleen samen kunnen wij die toekomst waarmaken. Ik reken daarom op de inzet van alle burgers, organisaties en instellingen die willen bijdragen aan die toekomst.

Willemstad, 28 januari 2026

Gilmar Pisas

Minister-president, tevens Minister van Algemene Zaken

2. VISIE OP HET LAND CURAÇAO

Curaçao is een klein land met een groot potentieel. Ons eiland ligt in het hart van het Caribisch gebied, met een unieke ligging, een rijke cultuur en een veerkrachtige bevolking. Ondanks de uitdagingen die ons pad kruisen, heeft Curaçao de kracht om uit te groeien tot een land dat sterk, rechtvaardig en toekomstbestendig is.

Curaçao is meer dan een plek om te wonen; het is een gemeenschap waarin mensen samenleven, elkaar steunen en zich verantwoordelijk voelen voor elkaar. De samenleving die wij nastreven, is inclusief, rechtvaardig en solidair. Een gemeenschap waarin ieder mens telt en niemand buitengesloten wordt. Waar kinderen de juiste start krijgen, jongeren zich kunnen ontplooien, ouderen in waardigheid leven en mensen met een beperking volwaardig kunnen meedoen.

Sociale samenhang en welzijn vormen het hart van deze visie. Een samenleving die steun biedt aan wie het nodig heeft en kansen schept voor wie wil bijdragen, is de basis van duurzame ontwikkeling. Welzijn gaat verder dan inkomen of werk: het gaat om gezondheid, veiligheid, cultuur, onderwijs en gemeenschapszin. Een samenleving die mensen niet uitsluit maar versterkt, vergroot haar veerkracht en toekomstbestendigheid.

Een sterke samenleving kan alleen bestaan op basis van een veerkrachtige en innovatieve economie. Curaçao heeft de afgelopen jaren stappen gezet in herstel en groei, maar de smalle economische basis maakt het land kwetsbaar voor externe schokken. Daarom wordt gewerkt aan economische diversificatie, gericht op duurzame energie, toerisme, handel, logistiek, digitale dienstverlening en lokale productie. Innovatie en ondernemerschap vormen de motor van deze ontwikkeling, terwijl digitalisering en kennisdeling nieuwe kansen scheppen voor werkgelegenheid en groei. Curaçao moet zich ontwikkelen tot een regionaal knooppunt waar bedrijvigheid, duurzaamheid en sociale vooruitgang elkaar versterken.

Toekomstbestendige ontwikkeling vraagt om keuzes die niet alleen het heden dienen, maar ook de belangen van toekomstige generaties veiligstellen. Dat betekent investeren in duurzame energie, klimaatadaptatie en een circulaire economie, maar ook in onderwijs, wetenschap en technologie. Onderwijs is de sleutel tot kansengelijkheid en de motor van vernieuwing. Door jongeren en volwassenen toe te rusten met digitale vaardigheden, innovatiekracht en ondernemerschap, bouwt Curaçao aan een moderne kenniseconomie die weerbaar is in een veranderende wereld.

Gezondheid en zorg maken deel uit van diezelfde toekomstvisie. Een solide en toegankelijk zorgstelsel, dat inzet op preventie en kwaliteit, versterkt zowel het individuele welzijn als de maatschappelijke stabiliteit. Tegelijk moet de bescherming van milieu en natuur een vanzelfsprekend onderdeel zijn van onze ontwikkeling: economische vooruitgang kan alleen duurzaam zijn als zij hand in hand gaat met ecologische verantwoordelijkheid.

Onze visie is ambitieus, maar realistisch. Curaçao staat voor grote uitdagingen, maar ook voor unieke kansen. Door eerlijk bestuur, transparant beleid en samenwerking tussen overheid, burgers en maatschappelijke partners kan het land sterker, rechtvaardiger en toekomstbestendiger worden. Curaçao verdient het om een voorbeeld te zijn van wat mogelijk is wanneer een gemeenschap verenigd, veerkrachtig en vastberaden haar toekomst vormgeeft — een eiland dat zijn identiteit koestert, zijn potentieel benut en zijn kracht deelt met de wereld.

3. ONZE GEDEELDE WAARDEN

GELIJKWAARDIGHEID

Een regering die gelijke kansen en gelijke toegang tot mogelijkheden stimuleert en beschermt voor alle burgers. Gelijkwaardigheid betekent niet dat iedereen hetzelfde is, maar dat iedere persoon recht heeft op dezelfde kansen, dezelfde toegang en dezelfde basis van menselijke waardigheid.

SPIRITUALITEIT

Een regering die niet is verankerd in spirituele waarden mist richting en morele helderheid. Spiritualiteit biedt richting, kracht en evenwicht en fungeert als een moreel kompas binnen de driehoek van de staatsinrichting. Het vormt een onmisbaar fundament voor verantwoord en stabiel bestuur.

VERTROUWEN VAN HET VOLK

Vertrouwen van het volk ontstaat en blijft bestaan wanneer een regering transparant is en haar beloften nakomt. Het gaat daarbij niet alleen om het creëren van vertrouwen, maar vooral om het behouden ervan. Dit vraagt onder andere om “zeggen wat je doet en doen wat je zegt”, en om verantwoording en eigenaarschap. Belangrijk is dat er consistent wordt gehandeld en toezeggingen trouw worden uitgevoerd.

BETROUWBAARHEID

Betrouwbaarheid begint bij wederzijds vertrouwen. Dit betekent ook dat belangrijke of gevoelige kwesties eerst intern worden afgestemd voordat er extern – eenduidig en eensgezind – wordt gecommuniceerd. Zo ontstaat duidelijkheid en een consistente lijn in handelen. Vertrouwen vormt de basis voor loyaliteit en voor samenwerking die op een integere manier kan groeien. Vaak worden oplossingen gevonden in de kleine interacties en dagelijkse momenten waarin het team vanuit zijn eigen kracht handelt.

GELOOF EN VERTROUWEN IN GOD

Geloof vormt een bron van kracht, vertrouwen en hoop. Het vertrouwen in God geeft leiderschap richting en stabiliteit. Vanuit dat geloof bestaat de overtuiging dat alles uiteindelijk ten goede zal werken voor wie handelt vanuit liefde en toewijding aan God.

TRANSPARANTIE

Transparantie, waaronder open communicatie en het vermogen om interne uitdagingen op te lossen. Transparantie vormt de basis voor samenwerking. Dit omvat niet alleen heldere en open communicatie, maar ook de gezamenlijke capaciteit om interne vraagstukken ethisch effectief aan te pakken en op te lossen.

In het eerste kwartaal van 2026 zal aan het document een actieplan voor de kernwaarden worden toegevoegd.

4.
UITDAGINGEN VOOR CURAÇAO 2025–2029

Gobiènnu di Kòrsou

Curaçao bevindt zich in een periode waarin structurele veranderingen en mondiale ontwikkelingen ons land diepgaand beïnvloeden. Veel van deze ontwikkelingen zijn niet nieuw, maar spelen al jaren. Ze vragen om beleid dat niet alleen gericht is op de komende vier jaar, maar ook een stevig fundament legt voor de volgende generaties. De uitdagingen waar wij als land voor staan, raken ons allemaal. Het zijn vraagstukken die ons dwingen om keuzes te maken, samen verantwoordelijkheid te dragen en onze samenleving toekomstbestendig te maken.

Onderstaand de belangrijkste nationale uitdagingen.

4.1 DEMOGRAFISCHE TRANSITIE: VERGRIJZING EN ONTGROENING

De bevolkingsstructuur van Curaçao verandert al jaren. Het aandeel jongeren neemt af, terwijl de groep ouderen groeit. Deze trend zet zich de komende decennia door en heeft grote gevolgen. Minder jongeren betekent minder instroom op de arbeidsmarkt. Er zijn voldoende vacatures, maar de vaardigheden van werkzoekenden sluiten vaak niet aan bij wat werkgevers nodig hebben. Deze mismatch maakt dat veel talent onbenut blijft en dat sectoren als zorg, techniek en onderwijs kampen met personeelstekorten.

De groei van het aantal ouderen vraagt om een sterke inzet op ouderenzorg, passende huisvesting en voorzieningen die hen in staat stellen langer zelfstandig te leven. Tegelijkertijd neemt de druk toe op sociale fondsen en pensioenen.

Een toekomstbestendig beleid moet jongeren perspectief bieden om hier te blijven of terug te keren na studie in het buitenland. Dat vraagt om moderne voorzieningen, betaalbare huisvesting, carrièremogelijkheden en een samenleving die aantrekkelijk is om in te wonen en te werken.

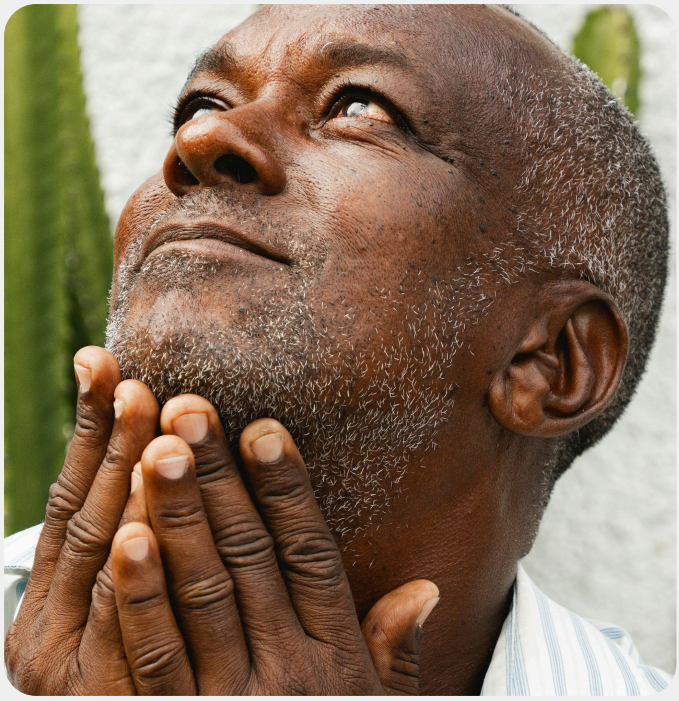

4.2 ARMOEDE, SOCIALE ONGELIJKHEID EN BESTAANSZEKERHEID

Armoede en ongelijkheid vormen een voortdurende uitdaging in Curaçao. Veel gezinnen leven in onzekerheid over hun dagelijks bestaan. Niet alleen de laagste inkomensgroepen, maar ook delen van de middenklasse ervaren de druk van hoge kosten van levensonderhoud en beperkte toegang tot voorzieningen.

Sociale ongelijkheid laat zich ook zien in onderwijs en gezondheidszorg. Niet ieder kind krijgt dezelfde start, en kwetsbare gezinnen lopen groter risico op achterstanden die later moeilijk in te halen zijn.

Het versterken van bestaanszekerheid vraagt om een brede aanpak. Dit betekent niet alleen inkomensondersteuning, maar ook investeren in goed onderwijs, betaalbare woningen, toegang tot zorg en een arbeidsmarkt die kansen biedt voor iedereen. Alleen zo kan de vicieuze cirkel van armoede worden doorbroken en kan sociale cohesie versterkt worden.

4.3 ECONOMISCHE KWETSBAARHEID EN TOEKOMSTBESTENDIGHEID

De economie van Curaçao heeft stappen gezet in herstel en groei, maar blijft kwetsbaar door de smalle basis. Toerisme is belangrijk, maar afhankelijkheid van enkele sectoren maakt ons land gevoelig voor externe schokken zoals pandemieën, geopolitieke spanningen of veranderingen in de wereldmarkt.

Daarom is het noodzakelijk om de economie te verbreden en toekomstbestendig te maken. Dit betekent:

- Diversificatie: ontwikkeling van nieuwe sectoren zoals logistiek, energie, creatieve industrie, landbouw en maritieme dienstverlening.
- Duurzaamheid: de overstap naar hernieuwbare energie, circulaire economie en beter milieubeheer is niet alleen een ecologische noodzaak, maar ook een kans voor innovatie en werkgelegenheid.
- Digitalisering en AI: de opkomst van nieuwe technologieën verandert de manier waarop we werken, leren en produceren. Door hierin te investeren kan Curaçao een moderne kenniseconomie worden en jongeren toekomstperspectief bieden.

Een sterke en innovatieve economie is de sleutel tot weerbaarheid en welvaart, en vergt samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven en onderwijsinstellingen.

4.4 EEN ZORGSTELSEL ONDER DRUK

De gezondheidszorg is een pijler van welzijn en sociale rechtvaardigheid, maar staat in Curaçao zwaar onder druk. Wachttijden zijn lang, de kosten stijgen en de vraag neemt toe door de vergrijzing en de toename van chronische aandoeningen.

De afgelopen jaren zijn stappen gezet, zoals het versterken van toezicht en preventie en het verbeteren van voorzieningen. Maar de uitdagingen blijven groot:

- Tekorten aan zorgpersoneel.
- Financiële druk op de fondsen.
- Onvoldoende capaciteit in gespecialiseerde zorg.

Het is noodzakelijk te investeren in een houdbaar zorgstelsel, waarin preventie, efficiëntie en kwaliteit centraal staan. Zorg moet toegankelijk blijven voor iedereen en gebaseerd zijn op solidariteit tussen generaties.

4.5 WONEN EN LEEFBARE WIJKEN

Een veilige en betaalbare woning is een basisbehoefte. Toch kampen veel gezinnen met een tekort aan huisvesting of wonen zij in buurten waar leefbaarheid en veiligheid onder druk staan. De problemen zijn veelzijdig: verouderde woningen, onvoldoende betaalbaar woningaanbod en sociale problematiek in wijken. Tegelijkertijd groeit de vraag naar seniorenwoningen en moderne voorzieningen.

Investeren in huisvesting en leefbare wijken betekent: bouwen van betaalbare woningen, opknappen van buurten, versterken van sociale cohesie en creëren van voorzieningen dichtbij de mensen. Leefbare wijken dragen bij aan gelijke kansen, sociale stabiliteit en vertrouwen in de samenleving.

4.6 VEILIGHEID EN SOCIALE STABILITEIT

Een samenleving kan alleen bloeien als haar burgers zich veilig voelen. Geweld, drugscriminaliteit en risico's onder jongeren zijn zorgpunten die het welzijn en vertrouwen van mensen aantasten. In de afgelopen jaren zijn politie en justitie versterkt, en er is meer zichtbaarheid in de wijken gekomen. Toch blijft de opgave groot. Het gaat niet alleen om opsporing en handhaving, maar ook om preventie en kansen voor jongeren. Sociale stabiliteit begint in gezinnen, scholen en buurten, en vraagt om samenwerking tussen justitie, onderwijs en welzijnsorganisaties.

Het versterken van veiligheid betekent ook het bevorderen van rechtvaardigheid en vertrouwen: een rechtsstaat die eerlijk, toegankelijk en betrouwbaar is. Alleen zo kan Curaçao zich ontwikkelen tot een samenleving waarin burgers zich beschermd en verbonden voelen.

Deze uitdagingen zijn structureel van aard en vragen om een samenhangende aanpak. Het regeerprogramma 2025–2029 richt zich erop om deze vraagstukken niet geïsoleerd, maar in onderlinge verbanden aan te pakken, zodat Curaçao sterker, rechtvaardiger en toekomstbestendiger wordt.

5. DE OPZET VAN HET REGEER-PROGRAMMA

In dit regeerprogramma legt de regering **PISAS III** in hoofdlijnen vast wat zij in de komende jaren wil bereiken. De regering handelt vanuit de overtuiging dat regeren zowel vooruitzien als continuïteit waarborgen inhoudt.

Met de gekozen werkwijze beoogt de regering op een overzichtelijke en begrijpelijke manier inzicht te geven in het regeringsbeleid, de strategische doelstellingen en de prioriteiten voor de kabinetsperiode. Het stellen van de juiste prioriteiten is een uitdaging, omdat er veel moet gebeuren terwijl de beschikbare middelen en uitvoeringscapaciteit beperkt zijn. Daarom heeft deze regering ervoor gekozen eerst de huidige situatie binnen de ministeries in kaart te brengen en op basis daarvan richting en prioriteiten te bepalen. Geen vage of loze beloften, maar een concrete beschrijving van wat er wanneer wordt uitgevoerd.

Voor het regeerprogramma is gekozen voor een trechterbenadering: van breed naar specifiek. Per beleidsdomein zijn strategische doelstellingen, focusgebieden en prioritaire projecten en activiteiten benoemd. Het regeerprogramma is niet in beton gegoten, maar geeft wel duidelijk richting en focus aan. Strategische doelstellingen zijn lange termijn ambities die op een hoog abstractieniveau het gewenste resultaat beschrijven. Omdat deze doelstellingen breed zijn geformuleerd, worden zij verder uitgewerkt in focusgebieden en verwachte resultaten. Een focusgebied is een prioriteit die gekoppeld is aan een strategische doelstelling, terwijl een verwacht resultaat een concreet doel is dat een ministerie wil bereiken door het uitvoeren van projecten of activiteiten.

In het regeerprogramma zijn zowel projecten als reguliere activiteiten opgenomen. Een project is een proces waarbij binnen een vooraf afgesproken periode naar een specifiek doel wordt toegewerkt. Het onderscheidt zich door zijn eenmalige karakter, een beperkt tijdsbestek en een vastgesteld budget waarbinnen de doelstellingen moeten worden gerealiseerd. Reguliere werkzaamheden zijn doorlopend, maar kunnen eveneens een projectmatig karakter krijgen zodat periodiek de voortgang en budgetuitputting gemonitord kunnen worden.

Bij het bepalen van doelstellingen en prioriteiten zijn onder meer de volgende elementen meegenomen:

1. De *Hoofdpunten van het Regeerprogramma 2025–2029*;
2. De kerntaken en beleidsuitgangspunten van de ministeries;
3. De gemaakte afspraken in het kader van het Landspakket en andere fundamentele hervormingen;
4. De focusgebieden binnen de Agenda 2030 voor Duurzame Ontwikkeling van de Verenigde Naties (SDG's);
5. De impact en urgentie van de voorgestelde projecten;
6. De integraliteit van beleid en uitvoering.

Om zowel politiek als ambtelijk draagvlak te creëren voor de uitvoering van het regeerprogramma zijn de managementteams van de ministeries vanaf het begin betrokken bij de inhoud en prioriteitsstelling. Het regeerprogramma omvat echter niet alle activiteiten binnen de ministeries, want dat is niet het doel.

Voor de ministeries en het brede publiek moet helder zijn wat de prioriteiten zijn; de jaarplannen en begrotingen van de ministeries dienen een duidelijke weerspiegeling te zijn van wat in dit regeerprogramma staat. Om resultaatgericht te kunnen werken worden projecten uitgewerkt in projectplannen die meetbaar zijn volgens het SMART-principe.

Voor de overzichtelijkheid worden in het regeerprogramma per beleidsdomein de strategische doelstellingen, focusgebieden en projecten opgenomen. Tot slot wordt een voortgangs- en monitoringssysteem opgezet om periodiek te bepalen in hoeverre de doelstellingen worden bereikt en om de verantwoordingscultuur te versterken. Door voortdurend te evalueren wordt het resultaat van het regeringsbeleid getoetst en kan tijdig worden vastgesteld of er effectief en efficiënt wordt gewerkt en of bijsturing nodig is.

6. AGENDA 2030

Curaçao is een van de 193 landen die zich hebben verbonden aan de uitvoering van de Agenda 2030 voor Duurzame Ontwikkeling van de Verenigde Naties. In deze agenda zijn 17 Sustainable Development Goals (SDG's), oftewel Duurzame Ontwikkelingsdoelen, opgenomen die gericht zijn op het tegengaan van onder andere extreme armoede, ongelijkheid, onrecht en klimaatverandering. De SDG's gelden voor alle landen die bij de Verenigde Naties zijn aangesloten en voor alle mensen.

Het behalen van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen is niet alleen de verantwoordelijkheid van de overheid; iedereen kan een bijdrage leveren. Het succes van de Agenda 2030 hangt af van de betrokkenheid, samenwerking en afstemming tussen alle partijen: de overheid, publieke en private organisaties én burgers.

Binnen de overheid houdt het ministerie van BPD bij het proces van masterplanning rekening met de Duurzame Ontwikkelingsdoelen. De ministeries van EO en VVRP nemen deze doelen respectievelijk mee in het kader van het National Development Plan (NDP) 2015–2030 en de New Urban Agenda. Het ministerie van OWCS volgt daarbij de internationale afspraken die UNESCO maakt op het gebied van onderwijs en cultuur. Vanuit het Ministerie van Algemene Zaken (AZ) onderhoudt de Directie Buitenlandse Betrekkingen contact met de Verenigde Naties en andere landen over internationale en regionale ontwikkelingen op dit terrein.

7. CENTRALE BELEID THEMA'S

In het regeerprogramma worden zes thema's genoemd die in deze regeerperiode speciale aandacht krijgen en waarop activiteiten zullen worden ontplooid om de beoogde visie en resultaten te behalen. Het betreft onderwijs, educatie en vorming, economie en werkgelegenheid, gezondheid en milieu, gezin, gemeenschap en veiligheid, goed bestuur en bedrijfsvoering. De beleidsdomeinen zijn ondergebracht binnen deze thema's om interministeriële samenwerking te bevorderen en een samenhangende uitvoering van het beleid te waarborgen.

ONDERWIJS, EDUCATIE EN VORMING

De behoefte om te investeren in de ontwikkeling van alle inwoners van Curaçao, jong én oud is groot. Dit is essentieel om de vicieuze cirkel van armoede en ongelijkheid te doorbreken. Om dit te bereiken moeten instellingen, organisaties en leiders binnen onze samenleving hechter samenwerken. Deze samenwerking moet zich richten op het versterken van onderwijs, het stimuleren van cultuur, het verbeteren van de kwaliteit van sportvoorzieningen, het bevorderen van wetenschap, én het versterken van toezicht en ondersteuning via een effectieve inspectie.

Door gezamenlijke inspanningen kan de nieuwe generatie beter worden voorbereid op de toekomst, kan de huidige generatie passende ondersteuning ontvangen, en kunnen ouderen rekenen op adequate zorg. Iedere burger heeft het recht én de zekerheid nodig om zich te kunnen ontwikkelen volgens zijn of haar capaciteiten, zodat er meer kansen ontstaan op een beter leven. Het is de verantwoordelijkheid van de overheid om dit proces te stimuleren en op een duurzame manier te ondersteunen.

Een kwalitatief sterk onderwijs- en educatiesysteem houdt rekening met verschillen in capaciteiten en behoeften en besteedt aandacht aan de 21st century skills die onmisbaar zijn in onze moderne samenleving. Door ook ruimte te geven aan cultuurbeleving, sportontwikkeling en wetenschappelijke nieuwsgierigheid, groeit het potentieel van jongeren. Zo wordt voorkomen dat zij voortijdig zonder diploma het onderwijs verlaten en worden professioneel, ethisch en maatschappelijk verantwoord gedrag bevorderd.

ECONOMIE EN WERKGELEGENHEID

Elk mens heeft het recht op een leven waarin in de basisbehoeften kan worden voorzien: voeding, huisvesting, veiligheid, sociale acceptatie, erkenning en mogelijkheden tot zelfontplooiing. Om dit te realiseren is een duurzame economische ontwikkeling noodzakelijk. Dit vraagt om een sterke inzet op arbeidsparticipatie en het creëren van eerlijke en toegankelijke kansen op werk voor iedereen.

Een gezonde economie ontstaat wanneer overheid, bedrijfsleven en vakbonden als complementaire partners samenwerken en voortdurend met elkaar in dialoog blijven. Deze samenwerking draagt bij aan economische structuurversterking, het stimuleren van gerichte sectorontwikkeling, en het moderniseren van de financiële sector door innovatie te bevorderen. Ook het optimaliseren van belasting- en douanebeleid speelt hierbij een belangrijke rol, omdat deze systemen de economie ondersteunen en ruimte bieden voor groei.

Daarbij is het essentieel om arbeidsomstandigheden te verbeteren, werknemers te beschermen en extra aandacht te geven aan groepen die moeilijker toegang hebben tot de arbeidsmarkt, zoals jongeren, ouderen, mensen met een beperking, vroegtijdige schoolverlaters en personen die in aanraking zijn geweest met justitie. Een versterkte inspectie draagt bij aan het naleven van regelgeving en het waarborgen van eerlijke en veilige werkomstandigheden.

Curaçao richt zich bovendien op een duurzame inrichting van belangrijke sectoren. Zo wordt geïnvesteerd in de ontwikkeling van landbouw als strategische pijler voor voedselzekerheid en lokale productie. Tegelijkertijd speelt het strategisch energiebeleid een cruciale rol bij het bevorderen van duurzame energiesystemen. Dit beleid heeft directe invloed op de toekomst van de grootste industrie op het eiland.

Tot slot is het waarborgen van macro-economische stabiliteit van groot belang om deze ontwikkelingen langdurig te ondersteunen. Alleen in een stabiel economisch klimaat kan de bevolking de kansen krijgen die nodig zijn om zich te ontwikkelen en een beter leven op te bouwen.

GEZONDHEID EN MILIEU

De bevolking moet kunnen rekenen op een integraal, toegankelijk en effectief systeem van gezondheidszorg. Daarom wordt stevig geïnvesteerd in het verbeteren van de kwaliteit en efficiëntie van de zorg. Dit houdt onder meer in dat wachttijden voor specialistische zorg drastisch worden verkort en dat de kosten van medicijnen omlaag worden gebracht. Daarnaast wordt de inspectie op zorgdiensten versterkt, evenals de controle op de kwaliteit en veiligheid van voedingsmiddelen.

Er wordt veel aandacht besteed aan ziektepreventie, verslavingszorg en het stimuleren van een gezonde leefstijl vanuit een holistische benadering. Hierbij wordt ook gekeken naar de invloed van meteorologie en geofysische verschijnselen op de volksgezondheid en op de voorbereiding van de samenleving op natuurlijke risico's.

Op het gebied van milieu wordt gewerkt aan een duurzame visie die gericht is op het ontwikkelen van een ecologisch verantwoorde samenleving. De focus ligt op bewust omgaan met natuurlijke hulpbronnen en het stimuleren van lokale voedselproductie. Daarbij vormt de bescherming en versterking van de natuur een belangrijk uitgangspunt, zodat toekomstige generaties kunnen blijven profiteren van de biodiversiteit en natuurlijke rijkdom van het eiland.

GEZIN, GEMEENSCHAP EN VEILIGHEID

De wijk vormt het fundament voor duurzame ontwikkeling van de gemeenschap. Door de leefomgeving centraal te stellen kan gerichter worden gewerkt aan armoedebestrijding en het versterken van bestaanszekerheid, vooral voor gezinnen die zich in sociaaleconomisch kwetsbare omstandigheden bevinden. Een integrale aanpak, geïnspireerd door succesvolle internationale voorbeelden, richt zich op het versterken van de mens als individu én als deel van een hechte gemeenschap.

Deze aanpak stimuleert sociale cohesie, bevordert inclusie en helpt mensen opnieuw actief deel te nemen aan de samenleving. Daarbij wordt ingezet op maatregelen die jeugdcriminaliteit voorkomen en perspectief bieden aan jongeren in risicosituaties. Voor personen die in het strafrechtelijk systeem belanden, wordt gewerkt aan menswaardige detentie, gevolgd door effectieve re-integratie en resocialisatie, zodat zij weer volwaardig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. Sterke rechtshandhaving en een efficiënte inspectie dragen bij aan het behoud van orde, vertrouwen en veiligheid.

Op nationaal niveau ondersteunt deze aanpak het proces van nation building en versterkt het de nationale veiligheid, doordat gemeenschappen veiliger, stabieler en hechter worden. Tevens wordt rekening gehouden met actuele vraagstukken rondom mensgerichte migratie, waarbij respect voor menselijke waardigheid en integratie centraal staan.

Een leefbare wijk vraagt daarnaast om goed doordachte ruimtelijke planning, betrouwbare infrastructuur, modern verkeer en vervoer en toegankelijke telecommunicatie om inwoners te verbinden met voorzieningen en kansen. Betaalbare en passende huisvesting, samen met een solide stelsel van sociale zekerheid, vormt een belangrijke basis voor menswaardig bestaan.

Tot slot draagt versterking van de fysieke en sociale omgeving rechtstreeks bij aan de algehele veiligheid in de gemeenschap en bevordert het de veerkracht van wijken, waardoor zij kunnen uitgroeien tot sterke pijlers van Curaçao's duurzame toekomst.

GOED BESTUUR

Het herstellen van het vertrouwen van de bevolking in de politiek en de ambtelijke organisatie is van essentieel belang. Dit begint met versterking van integriteit, transparantie en professioneel bestuur, zodat burgers opnieuw kunnen rekenen op een overheid die eerlijk, betrouwbaar en verantwoordelijk handelt. Heldere communicatie, inclusief openheid over processen en besluitvorming, vormt hierbij een onmisbare pijler.

De overheid investeert in de professionalisering van het ambtelijk apparaat, onder meer door opleiding en door de inzet van innovatie en moderne technologieën. Een sterk systeem van governance wordt opgebouwd door controlemechanismen te verbeteren, de inspectie te versterken en corruptie krachtig te bestrijden. Dit draagt bij aan het waarborgen van een gezonde democratie, waarin gelijke politieke, sociale en economische grondrechten gelden voor alle inwoners, ongeacht ras, godsdienst, geslacht of etniciteit.

Daarnaast wordt gewerkt aan solide en verantwoord begrotingsbeheer. Door kosten te reduceren en waar mogelijk extra inkomsten te genereren, kunnen de overheidsfinanciën herstellen. Een evenwichtige begroting maakt een rechtvaardige verdeling van middelen mogelijk en bevordert de stabiliteit van het land.

Een moderne overheid moet ook goed voorbereid zijn op noodsituaties. Daarom wordt geïnvesteerd in effectieve crisisbeheersing, zodat risico's tijdig worden onderkend en adequaat wordt gereageerd op gebeurtenissen die de samenleving kunnen raken.

Tot slot wordt de positie van Curaçao versterkt door middel van duurzame en stabiele diplomatieke relaties, zowel binnen het Koninkrijk als met internationale partners. Deze samenwerking ondersteunt het realiseren van bredere maatschappelijke en bestuurlijke doelstellingen en draagt bij aan een toekomstbestendige overheid.

BEDRIJFSVOERING

Een toekomstbestendige overheid begint bij een sterke en professionele bedrijfsvoering, waarin processen, middelen en mensen optimaal op elkaar zijn afgestemd. Daarom wordt ingezet op een gerichte versterking van de bedrijfsvoering, zodat de overheid als geheel efficiënter, transparanter en effectiever kan opereren.

Een solide financieel beleid vormt hierbij de basis. Door verantwoord begrotingsbeheer, scherpe kostenbeheersing en zorgvuldig financieel toezicht wordt de stabiliteit van de overheidsfinanciën geborgd. Tegelijkertijd worden inkomstenbronnen verbreed en gemoderniseerd, zodat de overheid beter bestand is tegen economische schommelingen en toekomstige investeringen kan blijven financieren.

De versterking van de inspectie waarborgt dat processen binnen de overheid voldoen aan kwaliteits- en rechtmatigheidsnormen. Dit sluit aan op een verbeterde, resultaatgerichte planning, waarmee beleidsdoelen tijdig en doelmatig kunnen worden gerealiseerd.

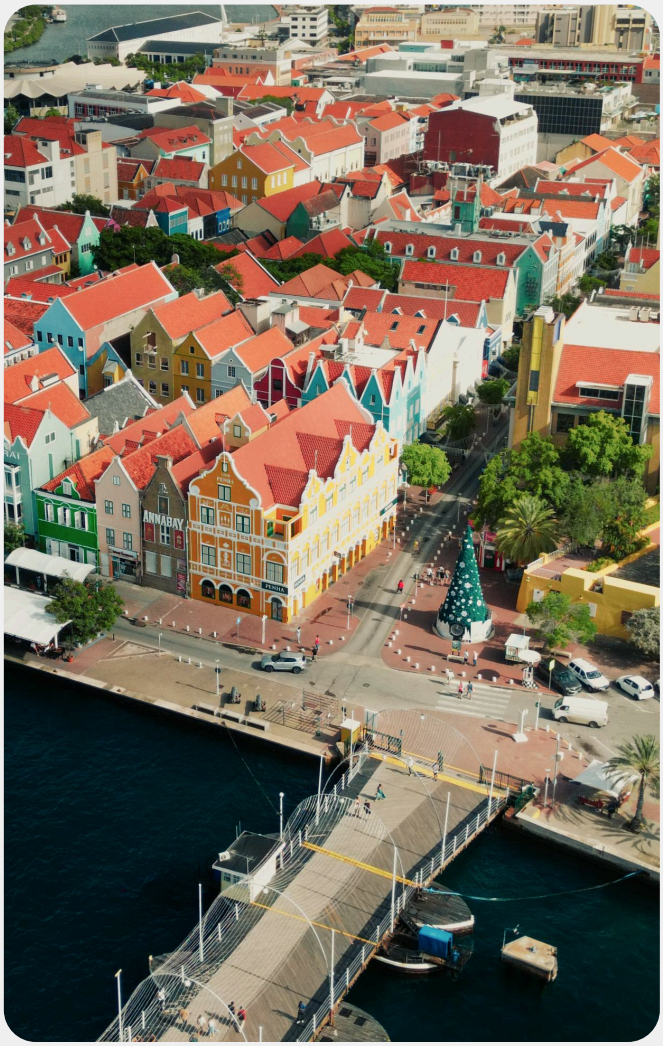

De kwaliteit van de publieke dienstverlening wordt verhoogd door dienstverlening toegankelijker, klantgerichter en efficiënter te maken. Dit wordt versterkt door intensieve samenwerking tussen ministeries , waardoor beleidsuitvoering beter wordt afgestemd en gedeelde verantwoordelijkheden worden gedragen.

Daarnaast wordt gewerkt aan toekomstgerichte financiering, waarbij strategische investeringen in modernisering, digitalisering en innovatie centraal staan. Deze langetermijnvisie ondersteunt een wendbare overheid die kan inspelen op maatschappelijke en internationale ontwikkelingen.

Om deze ambities waar te maken, moet de interne organisatie worden versterkt. Dat begint bij personeel: goed opgeleid, bekwaam en gemotiveerd, met voldoende ontwikkelingskansen. Een effectieve organisatiestructuur zorgt ervoor dat verantwoordelijkheden duidelijk zijn en dat samenwerking soepel verloopt. Versnelde automatisering en digitalisering maken overheidsprocessen efficiënter, verminderen administratieve lasten en verhogen de transparantie. Tot slot wordt aandacht besteed aan passende en toekomstbestendige huisvesting, die een gezonde, veilige en functionele werkomgeving biedt.

Samen versterken deze pijlers de fundamenten van een moderne, betrouwbare en professionele overheid die haar publieke taken op een duurzame en verantwoorde wijze kan uitvoeren.

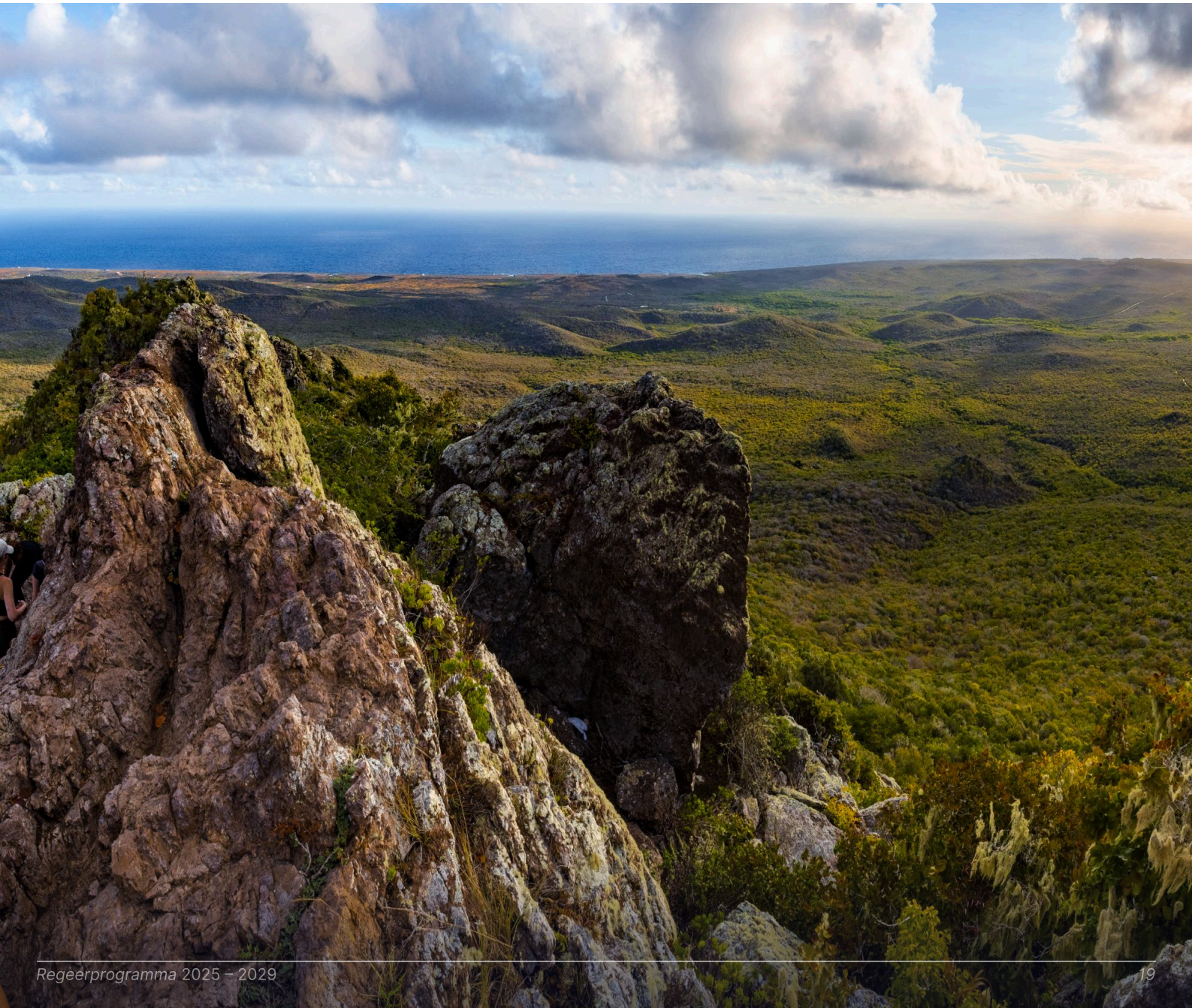

De tabel geeft een overzicht van hoe de domeinen zijn verdeeld over de verschillende beleidsthema's.

Bedrijfsvoering	Economie en Werkgelegenheid	Gezin Gemeenschap en Veiligheid
1. Bedrijfsvoering	1. Arbeidsparticipatie	1. Armoedebestrijding
2. Financieel Beleid	2. Belasting	2. Bestaanszekerheid
3. Inkomstenbronnen	3. Douanebeleid	3. Infrastructuur
4. Inspectie	4. Economische structuurversterking	4. Inspectie
5. Planning	5. Financiële sector en innovatie	5. Jeugdcriminaliteit
6. Publieke dienstverlening	6. Gerichte sectorontwikkeling	6. Mens
7. Samenwerking	7. Inspectie	7. Mensgerichte migratie
8. Toekomstgerichte financiering	8. Landbouw	8. Menswaardige detentie
	9. Macro-economische stabiliteit	9. Nation building
	10. Strategisch energiebeleid	10. Nationale veiligheid
	11. Werk	11. Rechtshandhaving
		12. Re-integratie (Herintegratie)
		13. Resocialisatie
		14. Ruimtelijke Planning
		15. Sociale cohesie
		16. Sociale zekerheid
		17. Telecommunicatie
		18. Veiligheid
		19. Verkeer en Vervoer
		20. Wijk

Gezondheid en Milieu	Goed Bestuur	Onderwijs Educatie en Vorming
1. Gezondheid	1. Diplomatie	1. Cultuur
2. Inspectie	2. Begrotingsbeheer	2. Inspectie
3. Meteorologie en Geofysische verschijnselen	3. Bestuur	3. Onderwijs
4. Milieu	4. Communicatie (en transparantie)	4. Sport
5. Natuur	5. Crisisbeheersing	5. Wetenschap
	6. Democratie	
	7. Governance	
	8. Inspectie	
	9. Integriteit	

8.

STRATEGISCHE RICHTING PER BELEIDSPORTEFEUILLE

Gobièrnu di Kòrsou

8.1 ALGEMENE ZAKEN

De visie

Goed bestuur, rechtszekerheid en nationale veiligheid geven richting aan de ontwikkeling van een veerkrachtig en toekomstgericht Curaçao. De minister van Algemene Zaken werkt vanuit deze overtuiging aan een overheid die vertrouwen wekt en koersvast bijdraagt aan duurzame en inclusieve ontwikkeling. Daarbij staat een transparante bestuurscultuur centraal, waarin professionals binnen een moderne werkomgeving hun talenten inzetten voor het algemeen belang. Curaçao blijft stevig verankerd binnen het Koninkrijk, met een open blik naar de wereld. Communicatie fungeert als verbindende kracht: om beleid toegankelijk te maken, burgers te inspireren en samen te bouwen aan de toekomst van ons land.

De ambitie

In de komende regeerperiode ligt de ambitie bij het versterken van goed bestuur, rechtszekerheid en nationale samenhang als fundament voor duurzame vooruitgang. De overheid moet betrouwbaar, transparant en slagvaardig zijn – een overheid die vertrouwen wekt, verantwoordelijkheid neemt en het algemeen belang dient. Nation building vormt een belangrijk richtsnoer: de identiteit, gemeenschapszin en gedeelde waarden die de Curaçaose samenleving verbinden worden versterkt. De overheid geeft daarin het voorbeeld, met integer bestuur, heldere communicatie en beleid dat mensen samenbrengt in plaats van verdeelt.

De minister zet in op een bestuurscultuur waarin professionaliteit, samenwerking en resultaatgerichtheid centraal staan, binnen de overheid en in partnerschap met de samenleving. Curaçao versterkt zijn internationale positie via actieve diplomatie, duurzame relaties binnen het Koninkrijk en samenwerking met andere landen. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan een weerbaar land dat adequaat handelt in tijden van crisis en risico's beheerst met kennis, voorbereiding en sterke instituties. Zo groeit Curaçao toe naar een rechtvaardige, veilige en inclusieve samenleving, gedragen door goed bestuur, gemeenschapszin en vertrouwen in de toekomst.

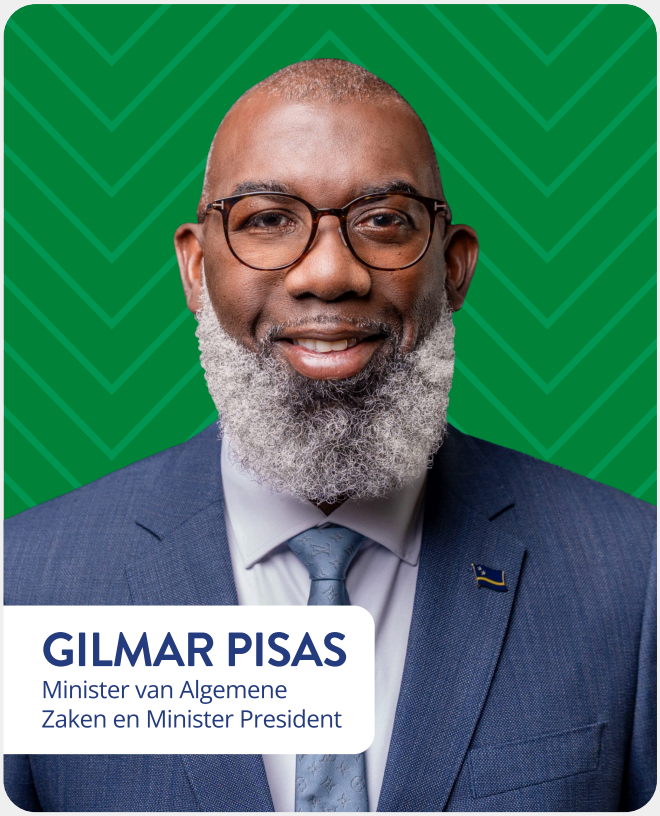

Speerpunten per beleidsdomein

Governance en Integriteit in het Openbaar Bestuur

De hervorming van de publieke sector wordt voortgezet in het kader van de Samenwerkingsregeling met Nederland en het Landspakket. De nadruk ligt op versterking van de institutionele capaciteit, modernisering van werkprocessen en vergroting van de bestuurlijke slagkracht. In aanloop naar de evaluatie in 2027 wordt gewerkt aan duurzame verbeteringen die Curaçao in staat stellen het hervormingsproces op termijn zelfstandig voort te zetten.

De samenhang en effectiviteit van het overheidsbeleid worden bevorderd door verbeterde interdepartementale coördinatie, beleidsafstemming en monitoring van de uitvoering van het Regeerprogramma 2025–2029, het Landspakket en de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's). Daarbij wordt tevens de samenwerking met het ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening geïntensiveerd bij de herziening van wetgevingen die de taken en verantwoordelijkheden van ministeries vastleggen.

Daarnaast wordt de governance en het toezicht op overheidsbedrijven versterkt. De screeningsprocessen en de naleving van de Corporate Governance-wet worden voortgezet, en waar nodig worden wettelijke kaders herzien om toezicht en transparantie binnen staatsdeelnemingen te verbeteren.

Nation building en sociale cohesie

Er wordt richting gegeven aan een vernieuwd proces van nation building, gericht op het versterken van gemeenschapszin, herstel van normen en waarden en het bevorderen van sociale cohesie. Via een meerjarig actieprogramma wordt gewerkt aan verbetering van de levenskwaliteit in wijken en gezinnen en aan een breed gedragen verantwoordelijkheidsgevoel voor de sociaal-economische en politieke ontwikkeling van het land. Binnen dit kader wordt tevens ingezet op digitale inclusie en maatschappelijke innovatie. Ontwikkeling en uitvoering van een meerjarig actieprogramma Smart Nation, gericht op de digitale transformatie van overheid, economie en samenleving, met als doel het verbeteren van de digitale overheidsdienstverlening, het versterken van innovatie en datagedreven werken, het bevorderen van digitale inclusie en het toekomstbestendig positioneren van Curaçao als een slimme, moderne en concurrerende natie.

Strategisch energiebeleid en duurzaamheid

Er wordt gewerkt aan een strategisch energiebeleid dat inzet op de energietransitie en de verantwoorde exploratie van natuurlijke hulpbronnen. De focus ligt op de ontwikkeling van zonne-, wind- en waterstofenergie en op een duurzame waardeketen die de energievoorziening van Curaçao toekomstbestendig maakt. Tegelijkertijd worden juridische en technische kaders uitgewerkt voor een verantwoorde benutting van olie- en gasreserves.

Internationale betrekkingen en diplomatie

De inrichting en verdere professionalisering van de buitenlandse dienst versterken de diplomatieke slagkracht van Curaçao. Daarbij ligt de focus op consulaire dienstverlening, protocollaire ondersteuning, strategisch verdragsbeheer en beleidsvorming op basis van geopolitieke inzichten. In dit kader wordt tevens gewerkt aan het optimalisatietraject van het Curaçaohuis, gericht op versterking van de institutionele capaciteit, beleidsafstemming binnen het Koninkrijk en een effectievere vertegenwoordiging van Curaçao in het Europese deel van het Koninkrijk. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan de verdieping van bilaterale en multilaterale relaties binnen het Koninkrijk, met derde landen en internationale organisaties. De internationale samenwerking richt zich tevens op structurele aansluiting bij CARICOM en het vergroten van de toegang tot Europese financieringsinstrumenten, ter bevordering van kennisuitwisseling, regionale inbedding en uitvoering van de nationale ontwikkelingsagenda.

Communicatie en transparantie

Communicatie wordt versterkt als strategisch instrument voor verbinding, transparantie en gedragsverandering. Met uitvoering van de Blauwdruk Communicatie wordt gebouwd aan een moderne communicatiestructuur waarin community engagementen digitale innovatie centraal staan.

Nationale veiligheid en crisisbeheersing

De capaciteit voor crisisbeheersing en nationale veiligheid wordt versterkt. Door kennisontwikkeling, juridische borging, teambuilding en een goed functionerend waarschuwingssysteem wordt de weerbaarheid van land en bevolking vergroot, in lijn met de Landsverordening Rampenbestrijding en Crisisbeheersing.

8.2 BESTUUR, PLANNING EN DIENSTVERLENING

De visie

Bestuur, planning en dienstverlening vormen het hart van een moderne, betrouwbare en dienstbare overheid die burgers en bedrijven centraal stelt. Als coördinerend orgaan binnen het openbaar bestuur zorgt BPD voor samenhang tussen beleid, organisatie en uitvoering. De visie is een overheid die "future proof", professioneel, digitaal en doelgericht werkt, waarbij beleid, organisatie en personeel als één geheel opereren. Door heldere processen, betrouwbare informatie en moderne middelen wordt de kwaliteit van de publieke dienstverlening verhoogd en de kloof tussen overheid en burger verkleind.

De visie van de minister is helder: een overheid die richting geeft, samenwerking bevordert en vernieuwing stimuleert, niet alleen uitvoert, maar ook aanjaagt, waarbij de ambtenaar naar behoren gewaardeerd wordt opdat de dienstverlening naar de maatschappij toe optimaal is.

De ambitie

De ambitie voor de periode 2025–2029 is dat BPD uitgroeit tot een organisatie die dient, deugt en durft, met de burger centraal, integriteit als norm en lef als motor van vernieuwing. Deze pijlers vormen de leidraad voor hoe de organisatie functioneert en hoe zij haar rol als steunpilaar van de overheid vervult.

- **Dienen** betekent dat de burger centraal staat: een overheid die toegankelijk, behulpzaam en betrouwbaar is in elke vorm van dienstverlening.
- **Deugen** houdt in dat wordt gehandeld vanuit integriteit, transparantie en verantwoordelijkheid – met keuzes die uitlegbaar zijn en het publieke belang steeds vooropstellen, zowel in de inrichting van systemen als in het gedrag van ambtenaren.
- **Durven** betekent met lef inspelen op de uitdagingen van deze tijd, bestaande structuren ter discussie stellen en bewust investeren in ons personeel, technologie en organisatievormen die voorbereid zijn op de toekomst.

Speerpunten per beleidsdomien

Bestuur en democratie

In de periode 2025–2029 wordt gewerkt aan een sterkere democratische rechtsstaat en een overheid die transparant, verantwoordelijk en integer handelt. Goed bestuur vormt de basis van stabiliteit, vertrouwen en maatschappelijke samenhang. De nadruk ligt op het versterken van democratische waarden, het verbeteren van toegang tot overheidsinformatie en het verder verankeren van integriteit in het openbaar bestuur.

De democratische rechtsstaat wordt versterkt door initiatieven die de werking van de democratie in de praktijk verbeteren en het ambtenarenapparaat toekomstbestendig maken. Daarbij wordt gewerkt aan beter functionerende democratische instituties, meer betrokkenheid van burgers bij besluitvorming en een overheid die beleid uitvoert in lijn met rechtsstatelijke beginselen. Zo wordt het fundament gelegd voor een overheid die betrouwbaar en dienstbaar is aan het algemeen belang.

Transparantie en openbaarheid van overheidsinformatie zijn essentieel voor vertrouwen in de overheid. Daarom wordt ingezet op modernisering van het archief- en informatiebeheer, zodat overheidsinformatie beter vindbaar, toegankelijk en duurzaam beschikbaar wordt. De aanpassing van de archieflandsverordening en de modernisering van bestuursarchieven maken deel uit van deze koers. Ook wordt gewerkt aan versterking van privacybescherming en dataveiligheid, onder meer via de oprichting van een onafhankelijke toezichthouder en samenwerking binnen het Koninkrijk om de digitale veiligheid te vergroten.

Het verhogen van integriteit blijft een speerpunt binnen het openbaar bestuur. Er wordt ingezet op bewustwording, handhaving en preventie, zodat integriteit een vanzelfsprekend onderdeel wordt van de ambtelijke en bestuurlijke cultuur. Door duidelijke normen, toezicht en voorbeeldgedrag op alle niveaus ontstaat een overheid die betrouwbaar, transparant en rechtvaardig optreedt in dienst van de samenleving.

Planning

Een goed functionerende overheid vraagt om visie en samenhang. Binnen de pijler Planning zetten wij in op modernisering van structuren en systemen, waarbij digitalisering en datagedreven werken centraal staan. Digitalisering is niet enkel een technische vernieuwing, maar een kans om de overheid toegankelijker, efficiënter en duurzamer te maken. Wij investeren in de versterking van capaciteit en kennis, onder meer via samenwerking met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en door het koppelen van hervormingen aan de afspraken uit het Landspakket. Daarnaast blijft het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) een belangrijke partner. Door betere data en statistieken beschikbaar te maken, zorgen wij dat beleid niet alleen responsief, maar ook toekomstgericht is. Planning betekent vooruitkijken: bouwen aan een overheid die kan inspelen op maatschappelijke diversiteit, technologische veranderingen en ecologische uitdagingen.

Publieke dienstverlening en bedrijfsvoering

Er wordt gewerkt aan een overheid die betrouwbaar, transparant en efficiënt functioneert, met een moderne dienstverlening die aansluit bij de behoeften van burgers en bedrijven. De interne organisatie wordt versterkt door digitalisering van werkprocessen, herstructurering van ondersteunende diensten en de oprichting van een centrale service desk. Door optimalisatie van inkoop, contractbeheer en documentmanagement ontstaat een samenhangende en professionele organisatie die sneller en doelmatiger werkt.

De publieke dienstverlening wordt vernieuwd vanuit het perspectief van de burger. Overheidsloketten worden samengebracht in één samenlevingsloket, dat toegankelijker wordt gemaakt en waarvan de processen worden vereenvoudigd om wachttijden te verkorten en de kwaliteit te verhogen. Digitalisering van documenten zoals sedula en rijbewijzen, modernisering van rijexamens en huwelijksregistratie en een betere fysieke toegankelijkheid, onder meer voor mindervaliden, dragen bij aan een overheid die iedereen bereikt en gelijke behandeling waarborgt.

Tegelijkertijd wordt geïnvesteerd in een veilige en toekomstbestendige digitale infrastructuur. Digitale identiteit, data-uitwisseling en de toepassing van kunstmatige intelligentie versterken de betrouwbaarheid en efficiëntie van overheidsdiensten. Ook de huisvesting van de overheid wordt gemoderniseerd, zodat samenwerking, efficiëntie en een gezonde werkomgeving worden bevorderd.

De overheid ontwikkelt zich verder tot een wendbare en lerende organisatie, waar haar personeel gewaardeerd wordt en het arbeidsvoorwaardenpakket met de private sector kan concurreren. Een eigentijds personeelsbeleid stimuleert mobiliteit, loopbaanontwikkeling en strategische personeelsplanning. Via de Government Academy en samenwerking met partners zoals de VNG wordt geïnvesteerd in permanente educatie en leiderschap. Vitaliteit, professionaliteit en betrokkenheid vormen zo het fundament van een toekomstgerichte publieke sector.

8.3 ECONOMISCHE ONTWIKKELING

De visie

Curaçao streeft naar een veerkrachtige, inclusieve en toekomstbestedige economie die duurzame groei en brede welvaart mogelijk maakt. De economische structuur wordt versterkt door innovatie, ondernemerschap en diversificatie, met een nadruk op productiviteitsgroei, duurzaamheid en menselijk kapitaal. Een stabiele macro-economische basis vormt daarbij de randvoorwaarde voor vertrouwen, investeringen en sociale vooruitgang. Door gerichte investeringen in strategische (export) sectoren zoals toerisme, maritieme- en logistieke sector, duurzame energie, lokale voedselproductie, maakindustrie en transnationaal educatie, wordt gewerkt aan een gediversifieerde economie die concurrerend, innovatief en toekomstbestendig is.

De ambitie

In de komende regeerperiode is de ambitie gericht op het versterken van het verdienvermogen, het bevorderen van inclusieve groei en het realiseren van een duurzame en toekomstbestendige economie. Deze koers weerspiegelt de ambitie om de Curaçaose economie te transformeren tot een veerkrachtig, innovatief en concurrerend stelsel dat brede welvaart creëert.

Om deze ambitie te realiseren, richt het ministerie zich op drie onderling verbonden uitgangspunten die gezamenlijk richting geven aan deze transformatie.

Deze aanpak richt zich niet enkel op uitbreiding, maar vooral op duurzame verankering, kwaliteitsverbetering en verhoging van de toegevoegde waarde binnen deze sectoren, zodat zij op lange termijn bijdragen aan een robuuste en concurrerende economie.

Speerpunten 2025–2029

Macro-economische stabiliteit

Een stabiele economische omgeving is essentieel voor vertrouwen, investeringen en lange termijn groei. Er wordt gestreefd naar een solide begrotingsbeleid, een beheersbare schuldenlast, prijsstabiliteit, transparantie in regelgeving en een effectief monetair beleid dat bijdraagt aan financiële stabiliteit en het behoud van externe evenwichten.

Gerichte sectoren ontwikkeling

De economie wordt versterkt door doelgerichte investeringen in sectoren met een hoog potentieel voor waardecreatie, werkgelegenheid en exportgroei. Daarbij ligt de nadruk op het versterken en kwalitatief verdiepen van bestaande economische pijlers, met name het toerisme, de creatieve industrie, de Informatietechonologie (IT) sector en de logistieke en maritieme sector.

Economische structuurversterking

Een concurrerend en veerkrachtig ondernemingsklimaat wordt gestimuleerd door administratieve vereenvoudiging, publiek-private samenwerking, stimulering van ondernemerschap, innovatie, en het aantrekken van duurzame investeringen. In dit verband dient het Landspakket Curaçao als leidraad voor structurele hervormingen op gebied van economische structuurversterking. In dit kader vormt de totstandkoming van een gerichte investeringsagenda, in nauwe afstemming met de overheids-NV's, een belangrijk instrument om strategische projecten en sectorontwikkeling te ondersteunen. Deze agenda beoogt investeringsbeslissingen te structureren en beter op elkaar af te stemmen met nationale beleidsprioriteiten, waaronder Informatietechnologie, digitalisering, logistiek, duurzame energie, industrie en toerisme. Hiermee wordt niet alleen de effectiviteit van publieke middelen vergroot, maar ook de samenhang tussen overheid, semipublieke instellingen en de reële economie versterkt.

8.4 FINANCIËN

De visie

De minister van Financiën draagt de verantwoordelijkheid voor het waarborgen van de financiële stabiliteit en duurzaamheid van Curaçao. Vanuit deze rol stuurt de minister het beheer van de publieke middelen aan, door effectief begrotingsbeleid, verantwoord schuldbeheer en transparant toezicht op de overheidsfinanciën. Deze kerntaken vormen de basis van de rol van het ministerie van Financiën als strategische motor van de economie en de publieke sector. In tijden van economische onzekerheden, globalisering en toenemende druk op de overheidsfinanciën is er behoefte aan een financieel bestuur dat niet alleen bewaakt en beheert, maar ook vernieuwt en versterkt.

De samenleving vraagt om transparantie, stabiliteit en efficiëntie. De visie is daarom: een financieel gezond Curaçao waarin overheidsmiddelen doelmatig worden ingezet, samenwerking wordt gestimuleerd en vertrouwen in de publieke financiën wordt versterkt. Het gaat niet om slechts beheren, maar ook richting geven. Niet alleen controleren, maar ook toekomstbestendig maken.

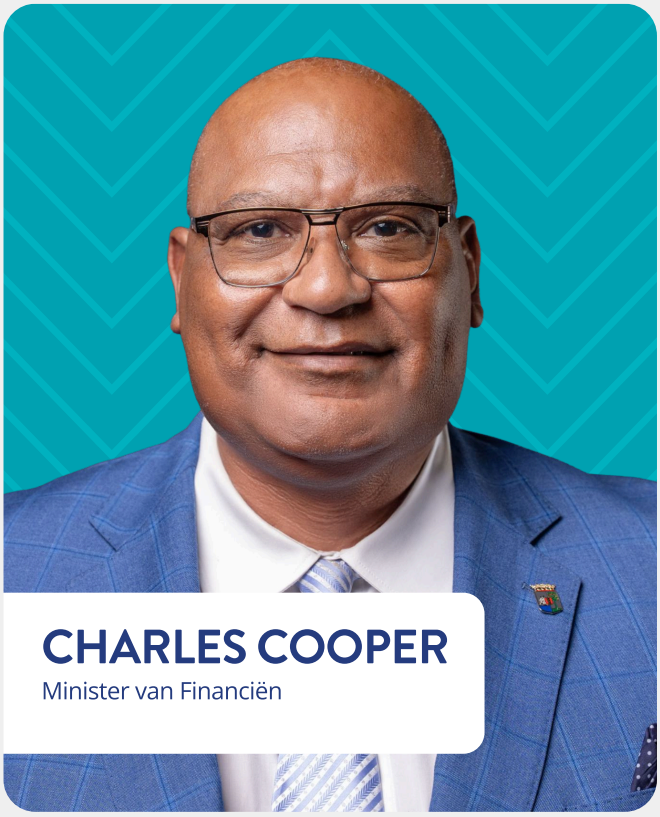

De ambitie

In de regeerperiode 2025–2029 streeft de minister van Financiën ernaar om de overheidsfinanciën niet alleen stabiel te beheren, maar ook toekomstgericht vorm te geven.

Daarbij staan drie uitgangspunten centraal: Stabiliteit, Rechtvaardigheid en Vernieuwing:

- **Stabiliteit** betekent waken over een solide en duurzaam financieel beleid, met als doel een begroting die jaarlijks in balans is en een schuldpositie die beheersbaar blijft. Daarmee krijgt Curaçao een stevig fundament waarop de samenleving kan bouwen.
- **Rechtvaardigheid** houdt in dat wordt gezorgd voor een eerlijker belastingstelsel, waarin de lasten verschuiven van directe naar indirecte belastingen en waarin kwetsbare groepen worden ontzien. Dat gebeurt door belastingverlagingen op eerste levensbehoeften, vrijstellingen voor mensen met een minimumloon en het periodiek indexeren van uitkeringen zoals de AOV. Zo kan iedereen meedelen in de vooruitgang en blijft sociale samenhang behouden.
- **Vernieuwing** betekent inspelen op de kansen van een veranderende wereld. De minister zet in op de oprichting van een garantiefonds om spaarders te beschermen en stimuleert innovatie in de financiële sector, bijvoorbeeld door de introductie van digitale portemonnees (“e-wallets”). Daarmee wordt het vertrouwen in het financiële systeem versterkt en wordt Curaçao voorbereid op een toekomst waarin financiële transacties veiliger, sneller en toegankelijker zijn.

Speerpunten per beleidsdomien

In de regeerperiode 2025–2029 zet de minister van Financiën zich in op het versterken van stabiliteit, transparantie en rechtvaardigheid in het beheer van de overheidsfinanciën. Publieke financiën zijn meer dan een kwestie van cijfers: ze vormen de basis voor vertrouwen in de overheid en voor duurzame ontwikkeling van ons land. Daarom wordt gewerkt aan brede hervormingen die de financiële huishouding van Curaçao toekomstbestendig maken.

Financieel Beleid en Begrotingsbeheer

Een eerste beleidsprioriteit is het versterken van gezond financieel beheer. Het ministerie bouwt verder aan een solide begrotingsdiscipline, met als doel een begroting die jaarlijks in balans is en een nationale schuld die geleidelijk wordt teruggebracht tot 55% van het Bruto Binnenlands Product.

De introductie van een Begrotingskamer versterkt het toezicht en de verantwoording over de overheidsfinanciën. Ook wordt de Roadmap Financieel Beheer voortgezet om goedkeuring van de jaarrekening van Curaçao duurzaam te borgen en transparantie te vergroten.

Belasting en douanebeleid

Daarnaast ligt de focus op belastinghervorming en naleving. Door modernisering van de belastingdienst en het belastingpakket wordt gestreefd naar eenvoudiger, eerlijker en efficiënter innen van belastingen. Hierbij wordt ook de douanedienst versterkt om de internationale handel te ondersteunen en een effectievere inning van invoerrechten te realiseren.

In het verlengde daarvan wordt onderzocht hoe een btw-stelsel, conform aanbevelingen van het IMF, kan worden ingevoerd ter vervanging van de huidige omzetbelasting.

Financiële kaders voor sociale zekerheid

Een derde prioriteit is sociale rechtvaardigheid en bescherming van kwetsbare groepen. Onderzoek wordt uitgevoerd naar de invoering van automatische indexatie van AOV-uitkeringen en overheidspensioenen, evenals een jaarlijkse premievrije voet voor mensen met een minimumloon. Dit voorkomt dat prijsstijgingen de koopkracht van kwetsbare groepen te sterk aantasten. Daarnaast worden wettelijke aanpassingen voorbereid om het Algemeen Pensioenfonds Curaçao (APC) meer ruimte te geven voor productieve investeringen, zodat de dekkingsgraad verder kan worden versterkt.

Financiële sector en innovatie

Het ministerie werkt tevens aan stabiliteit en innovatie in de financiële sector. Er komen waarborgen voor bankdeposito's en regels die inwoners van Curaçao meer zekerheid geven in het gebruik van lokale banken. Tegelijkertijd wordt vernieuwing gestimuleerd door de introductie van digitale betaalmiddelen, zoals e-wallets. Ook in de online gamingsector worden hervormingen doorgevoerd, gericht op het voorkomen van witwassen en terrorismefinanciering, terwijl inkomsten uit vergunningen voor de overheid toenemen.

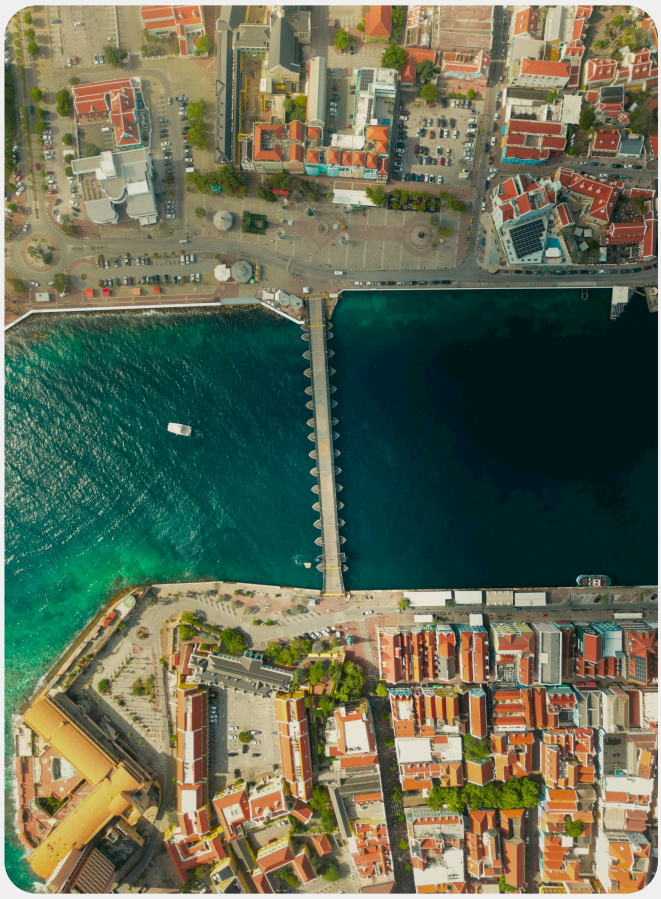

Internationale samenwerking en financiële integriteit

Internationaal ligt de nadruk op integriteit en samenwerking. Curaçao blijft zich inzetten voor de uitvoering van de Mutual Evaluation (MEVAL), inclusief toezicht door de Centrale Bank op virtuele activa. Wetgeving wordt aangepast aan internationale normen. Daarnaast wordt gestreefd naar het sluiten van nieuwe verdragen ter voorkoming van dubbele belasting, waardoor Curaçao aantrekkelijker wordt als vestigingsland en ons internationale netwerk wordt uitgebreid.

Toekomstgerichte financiering en nieuwe inkomstenbronnen

Tot slot kijkt de regering naar nieuwe inkomstenbronnen die eerlijk en toekomstgericht zijn. De gesprekken met Nederland over herfinanciering van de overheidsschuld worden voortgezet om financiële ruimte te scheppen voor investeringen in de economie.

Daarnaast wordt een entry fee voor toeristen ingevoerd ter vervanging van de huidige omzetbelasting op kort verblijf. De opbrengsten hiervan worden ingezet voor verbetering van infrastructuur en schoonmaak van het eiland, waarmee niet alleen de economie maar ook de leefomgeving wordt versterkt.

8.5 GEZONDHEID, MILIEU EN NATUUR

De visie

Het Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur ziet zichzelf als hoeder van de gezondheid, leefomgeving en natuurlijke rijkdommen van Curaçao. Als organiserend en sturend ministerie geven wij richting aan de ontwikkeling van een toegankelijk en kwalitatief zorgsysteem, en waken wij over een duurzame balans tussen economische activiteiten en de bescherming van ons milieu en onze natuur.

Deze kerntaken vormen de basis van onze rol als waarborg voor een gezond, veilig en leefbaar Curaçao. In een tijd van vergrijzing, stijgende zorgkosten, mondiale milieuproblemen en toenemende druk op natuurlijke hulpbronnen is er behoefte aan een ministerie dat niet alleen beschermt en beheert, maar ook vernieuwt en versterkt.

De samenleving vraagt om betaalbare zorg, duurzame ontwikkeling en een schoon leefmilieu. De visie van het Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur is daarom: een Curaçao waarin gezondheid, milieu en natuur in harmonie samenkomen, waarin zorg voor iedereen toegankelijk is, en waarin economische vooruitgang hand in hand gaat met duurzaamheid. Wij willen niet slechts beschermen, maar ook vernieuwen. Niet alleen beheren, maar ook toekomstbestendig maken.

De ambitie

In de regeerperiode 2025–2029 staat het Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur voor de ambitie om niet alleen zorg toegankelijk en betaalbaar te houden, maar ook de kwaliteit van ons leefmilieu en onze natuur toekomstgericht te beschermen. Daarbij staan drie uitgangspunten centraal: Gezondheid, Duurzaamheid en Samenleving.

Gezondheid betekent dat wij waken over een zorgsysteem waarin iedere inwoner van Curaçao tijdig toegang heeft tot hoogwaardige en betaalbare zorg. Wij investeren in preventie, verminderen wachttijden en versterken zowel de eerstelijnszorg als de samenwerking tussen zorginstellingen. Daartoe garanderen wij de financiële duurzaamheid van het basisziektekostenfonds (BVZ), zodat het zorgstelsel solide en betaalbaar blijft.

Duurzaamheid houdt in dat wij onze verantwoordelijkheid nemen voor een schone en veilige leefomgeving. Wij zetten ons in om lucht-, land- en zeevervuiling te beperken en handelen conform internationale verdragen om onze natuur te beschermen. Daarbij zoeken wij voortdurend naar de juiste balans tussen economische ontwikkeling en ecologische bescherming, zodat vooruitgang niet ten koste gaat van ons milieu.

Samenleving betekent dat wij gezondheid, milieu en natuur zien als gedeelde waarden die onze gemeenschap verbinden. Met het project Nation Building die onder leiding van het Ministerie van Algemene zaken valt, geven wij richting aan een Curaçao waarin solidariteit, leefbaarheid en duurzame ontwikkeling hand in hand gaan. Wij willen een samenleving waarin iedereen niet alleen zorg ontvangt, maar ook bijdraagt aan een gezondere en duurzamere toekomst.

De visie van het Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur is helder: wij willen niet alleen beschermen, maar ook vernieuwen. Niet alleen beheren, maar ook toekomstbestendig maken. Zo bouwen we samen aan een Curaçao dat gezond, leefbaar en duurzaam is voor de generaties van nu en morgen.

Speerpunten 2025–2029

In de regeerperiode 2025–2029 zet het Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur zich in op het versterken van gezondheid, duurzaamheid en toegankelijkheid. Gezondheid, Natuur en Milieu zijn voor ons meer dan sectoren: zij vormen de basis voor welzijn, sociale samenhang en de leefbaarheid van Curaçao. Daarom werken wij aan brede hervormingen die het zorgsysteem toekomstbestendig maken en ons milieu beschermen.

Gezondheid

Een eerste speerpunt is een duurzaam en toegankelijk zorgsysteem. Wij zorgen dat iedere inwoner van Curaçao tijdig toegang heeft tot zorg van hoge kwaliteit, zonder lange wachttijden. Daarbij investeren wij in eerstelijnszorg dichter bij de gemeenschap en uitbreiding van integrale zorgcentra. Tegelijkertijd zetten wij in op het verkorten van wachttijden bij specialisten, revalidatie en geestelijke gezondheidszorg en het financieel herstel van het ziekenhuis.

Preventie staat centraal. Met programma's zoals Kòrsou ta move bevorderen wij een gezonde leefstijl, bestrijden wij risicofactoren en chronische aandoeningen zoals obesitas en chronische ziekte zoals diabetes mellitus. Met het programma "Pendiente di bo Djente" bevorderen wij algehele mondzorg en maken wij preventieve tandzorg breed toegankelijk. Ook versterken wij het preventiebeleid door middel van bewustwordingscampagnes en promotie van gezonde voeding via lokale landbouwproductieproject (Di Mi Tera pa Mi Boka).

Een derde prioriteit is modernisering en digitalisering. Wij investeren in een uniform digitaal patiëntendossier, veilige uitwisseling van gegevens en een nationale databank die informatie bevat de prevalentie van risicofactoren, ziekten, zorggebruik, zelfzorg en therapietrouw. Daarbij verkennen wij de rol van kunstmatige intelligentie om zorg efficiënter en effectiever te organiseren waarbij ook de privacy van de patiënt en medische gegevens worden beschermd. Ook zorgen wij voor verdere professionalisering van gezondheidsketen via permanente educatie en gespecialiseerde opleidingen.

Herinrichting van het zorgstelsel in combinatie met financiële duurzaamheid vormen een vierde speerpunt. Samen met de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en internationale organisaties evalueren wij de landsverordening basisziektekostenverzekering (BVZ) en de landsverordening Algemene Verzekering Bijzondere Ziektekosten (AVBZ). Wij zetten in op een hervorming van het zorgstelsel (accentverschuiving van cure naar preventie & care), kostenbeheersing, innovatieve financieringsoplossingen en herallocatie van middelen.

Landbouw, milieu en natuur

Binnen dit domein wordt de nadruk gelegd op het bevorderen van voedselveiligheid, het stimuleren van lokale productie en het beschermen van het milieu als basis voor een gezonde en duurzame samenleving. De landbouw-, veeteelt- en visserijsector worden versterkt om de afhankelijkheid van import te verminderen en de voedselzekerheid te vergroten. Lokale agrarische productie wordt gestimuleerd, en er wordt ingezet op bewustwording rond gezonde voeding.

Tegelijkertijd wordt gewerkt aan een schone en gezonde leefomgeving. Het beheer van afval-, water- en luchtkwaliteit wordt verbeterd, en er wordt toegezien op de naleving van internationale milieunormen om vervuiling te beperken. Zo wordt de basis gelegd voor een duurzamer Curaçao, waarin economische vooruitgang en ecologische bescherming hand in hand gaan.

Inspectie voor de Volksgezondheid, Milieu en Natuur

Een centraal speerpunt is het versterken van een effectief, efficiënt en toekomstbestendig toezichtstelsel op het gebied van volksgezondheid, milieu en natuur. Wij zorgen ervoor dat wet- en regelgeving op deze domeinen consistent, deskundig en transparant wordt gehandhaafd, zodat elke inwoner van Curaçao kan rekenen op veilige, kwalitatief verantwoorde en duurzame zorg- en leefomgevingen. Daarbij moderniseren wij de organisatie van de Inspectie, actualiseren wij de formatie en professionaliseren wij de capaciteitsplanning van gezondheidswerkers. Ook zetten wij grote stappen in de uitvoering van de LvO BIG, inclusief officiële ingebruikname van het BIG-register en invoering van verplichte herregistratie, aangevuld met een helder boetebeleid voor overtredingen in de gezondheidszorg. Digitalisatie van inspectieprocedures vormt hierbij een belangrijke randvoorwaarde.

De eerstelijnszorg krijgt bijzondere aandacht. Wij borgen de kwaliteit van de huisartsenopleiding en versterken de ontwikkeling van de 1,5-lijnszorg, zodat toegankelijkheid en continuïteit van zorg dicht bij de gemeenschap worden gewaarborgd. In de tweedelijnszorg richten wij ons op versterkt toezicht op ziekenhuizen en andere zorginstellingen, met nadrukkelijke aandacht voor het terugdringen van wachttijden en het naleven van kwaliteits- en veiligheidsnormen.
Ook binnen de ouderenzorg zetten wij in op verbetering. Wij ontwikkelen nieuwe kwaliteitskaders voor bejaarden- en verpleegtehuizen en intensiveren het toezicht op deze instellingen om te zorgen voor een veilige, waardige en persoonsgerichte woon- en zorgomgeving.

Op het gebied van gezondheidsbescherming realiseren wij de integrale overname van inspectietaken en moderniseren wij het toezicht op waren. Dit doen wij met digitale inspectiesystemen die bijdragen aan snellere signalering en effectievere handhaving. Binnen de geneesmiddelensector digitaliseren wij de geneesmiddelenvoorziening, breiden wij de registratie van bijwerkingen uit en stimuleren wij onderzoek naar medicatiewerking en -veiligheid, zodat de kwaliteit en veiligheid van farmaceutische zorg verder verbeteren.

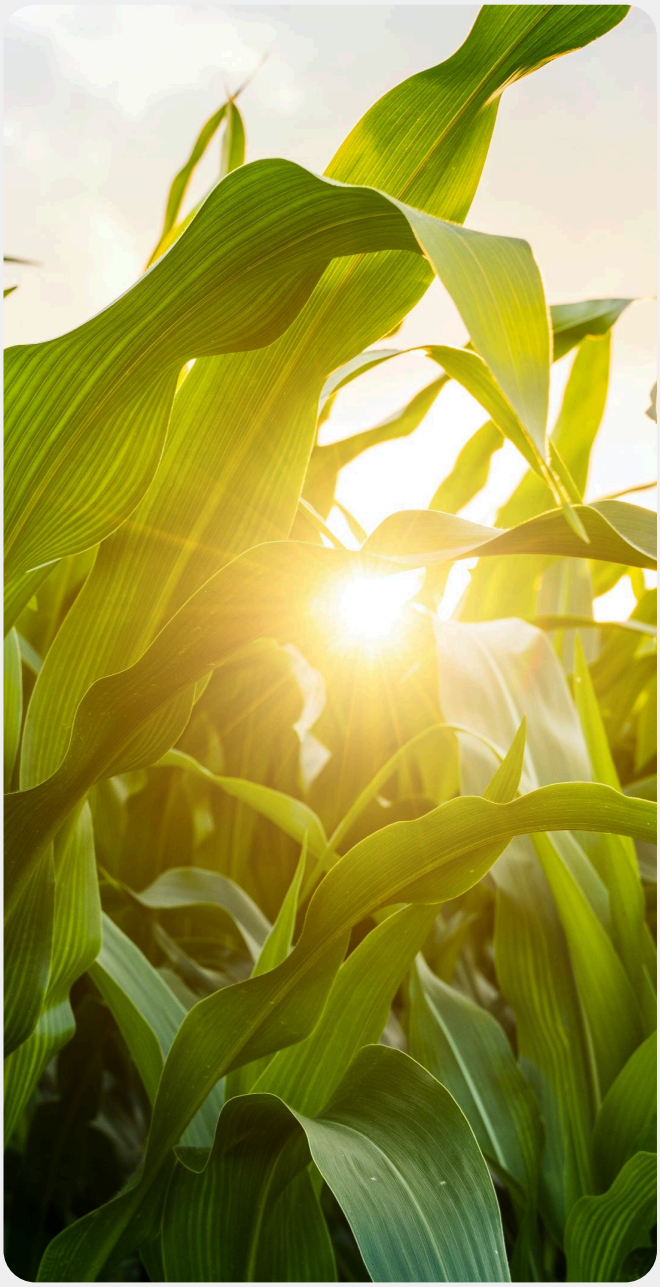

Milieu en natuur vormen eveneens een belangrijk aandachtsgebied. Wij nemen de volledige toezicht- en handhavingstaken op dit terrein over en versterken deze met moderne instrumenten en digitale systemen. Daarmee dragen wij bij aan een gezonde leefomgeving, bescherming van biodiversiteit en duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen.

Met deze integrale aanpak versterken wij het toezicht in de volle breedte van volksgezondheid, milieu en natuur, en bouwen wij aan een modern en robuust inspectiestelsel dat aansluit bij de huidige en toekomstige behoeften van Curaçao.

8.6 JUSTITIE

De visie

De minister van Justitie streeft in de periode 2025–2029 naar een rechtvaardig, veilig en toekomstbestendig Curaçao, waarin de rechtsstaat wordt versterkt en iedere burger in vrijheid kan samenleven, ongeacht levensstijl of overtuiging. De visie richt zich op een samenleving waarin veiligheid, rechtshandhaving en menselijke waardigheid in balans zijn en waarin burgers vertrouwen hebben in sterke en betrouwbare instituties.

Veiligheid is een gedeelde verantwoordelijkheid: burgers, overheid en maatschappelijke organisaties werken samen aan een veiliger leefomgeving en duurzame gedragsverandering. Criminaliteit wordt zoveel mogelijk voorkomen door signalering, bewustwording en samenwerking met gemeenschappen. Daarbij staan de versterking van de rechtsstaat, de aanpak van opkomende vormen van criminaliteit en een mensgerichte benadering van detentie, resocialisatie en re-integratie centraal.

De ambitie

In de periode 2025–2029 streeft de minister van Justitie naar een veilig, rechtvaardig en toekomstbestendig Curaçao, waarin burgers vertrouwen hebben in de rechtsstaat en betrouwbare instituties.

De ambitie richt zich op de verdieping, verbreding en verduurzaming van de volgende zeven speerpunten:

1. **Veiligheid en rechtshandhaving:** Criminaliteit structureel terugdringen, veiligheidsgevoel vergroten en een veilige leefomgeving creëren door een zichtbare politiezorg, data-gedreven handhaving en samenwerking met nationale en internationale partners.
2. **Integrale aanpak jeugdcriminaliteit:** Risicogroepen vroegtijdig signaleren, jongeren begeleiden via onderwijs, alternatieven voor detentie en sociale programma's, met aandacht voor hun rechten en toekomstperspectief.
3. **Menswaardige detentie, resocialisatie en re-integratie:** Detentie menswaardig maken, persoonlijke ontwikkeling bevorderen, betere forensische zorg en succesvolle terugkeer in de samenleving ondersteunen.
4. **Mensgerichte aanpak van migratie:** Humane, ordelijke en rechtsstatelijke aanpak van migratiestromen, met bescherming tegen uitbuiting en mensenhandel.
5. **Innovatieve dienstverlening:** Efficiënte, digitale en toegankelijke justitiële dienstverlening ontwikkelen, met moderne technologieën, versterking van menselijk kapitaal en samenwerking met burgers en wijkorganisaties.
6. **Versterking van de justitiële keten:** Capaciteit en professionaliteit vergroten door actieve werving kritische functies, stage- en leertrajecten, en een veilige, integere werkcultuur.
7. **Publiek-private en internationale samenwerking:** Samenwerking versterken binnen het Koninkrijk, de regio en met internationale partners voor gezamenlijke aanpak van criminaliteit en mensenhandel.

Deze geïntegreerde aanpak versterkt de slagkracht van de justitiële keten en draagt bij aan een samenleving waarin veiligheid, rechtvaardigheid en menselijke waardigheid centraal staan.

Speerpunten per beleidsdomein

Veiligheid en Rechtshandhaving

Het ministerie zet in op een slagvaardige, moderne en rechtvaardige handhaving van de wet, met voortzetting van de hervormingen in van de rechtshandhavingsketen in het kader van onder meer het Landenpakket. De prioriteit ligt op high-impact crimes, ondermijnende criminaliteit, cybercriminaliteit en risicogroepen, in samenwerking met publieke en private partners. Daarnaast wordt geïnvesteerd in verkeersveiligheid via bewustwording, geavanceerde controlemiddelen in nauwe samenwerking met het ministerie van VVRP.
Tussen 2025 en 2029 worden zowel repressieve als preventieve veiligheidsmaatregelen genomen, waaronder zichtbare buurtregisseurs, moderne politiezorg, data-gedreven en "predictive policing", en samenwerking met haven- en luchtvaartautoriteiten tegen wapensmokkel en mensenhandel en versterking van de veiligheid van de grens van ons land. Ook is er aandacht voor preventie van veelvoorkomende criminaliteit en brandveiligheid, waaronder de bouw van een nieuwe brandweerpost op Banda 'Riba, en voor een multidisciplinaire aanpak van witwassen via grenscontroles en internationale samenwerking.

Het ministerie werkt samen met sociale en wetenschappelijke partners om geweld tegen vrouwen en kinderen te bestrijden en het Verdrag van Istanbul te implementeren. De aanpak van mensenhandel wordt versterkt door kennisopbouw, onderzoek en betere bescherming van slachtoffers. De politieopleiding wordt hervormd voor een snellere en efficiëntere instroom van goed opgeleide agenten, met digitalisering en aansluiting op moderne politiewerkwijzen. Het wetboek van strafvordering is aangepast voor versterkt recht op rechtsbijstand voor zowel de dader en slachtoffer, en modernisering van opsporingsmethoden.

Curaçao zet verder in op de verdere professionalisering van internationale politiële onderzoeken naar corruptie en financieel-economische criminaliteit. Daarnaast wordt gewerkt aan beleid rond de veiligheidsrisico's van klimaatverandering, met focus op bewustwording, kennisontwikkeling en samenwerking, zodat het eiland weerbaarder wordt tegen toekomstige dreigingen.

Integrale Aanpak Jeugdcriminaliteit

Jeugdcriminaliteit wordt structureel en integraal aangepakt via preventie en re-integratie. Door samenwerking tussen scholen, politie, justitiële zorg en ouders worden risicosignalen en risicogroepen vroegtijdig herkend en aangepakt. Jongeren ontvangen begeleiding op maat via alternatieven voor detentie. De aanpak van jeugdcriminaliteit vraagt om een integrale en interministeriële benadering, waarbij het cruciaal is om risicofactoren tijdig te herkennen en kwetsbare jongeren te ondersteunen om afglijden naar criminaliteit te voorkomen. Jongeren die met justitie in aanraking komen, krijgen begeleiding op maat en perspectief op opleiding, werk en een stabiele toekomst. De justitiële jeugdzorg wordt versterkt om hulp laagdrempelig en effectief te maken.

De resultaten van deze aanpak worden jaarlijks geëvalueerd, in samenwerking met jongeren, professionals en wetenschappelijke instituten, zodat beleid doelgericht kan worden bijgestuurd.

De stijging van vechtincidenten op en rond scholen wordt aangepakt via een gezamenlijke inzet van de ministeries van OWCS en SOAW. Bij ernstige gevallen wordt nauw samengewerkt met politie en jeugdreclassering. Ook worden de rechten van jongeren beter gewaarborgd, in lijn met het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind, met aandacht voor privacy, bescherming en inspraak. Tot slot werkt het ministerie aan de inwerkingtreding van het Verdrag van Lanzarote ter bestrijding van seksuele uitbuiting en misbruik van kinderen.

Menswaardige Detentie, Resocialisatie en Re-integratie

Het ministerie bevordert een menswaardige detentiepraktijk, gericht op herstel en terugkeer in de samenleving. Gedetineerden, met bijzondere aandacht voor jongeren, krijgen toegang tot educatie, beroepsvorming, psychologische en spirituele begeleiding, gecombineerd met leerwerktrajecten en sociaal-maatschappelijke ondersteuning om succesvolle re-integratie te bevorderen. De infrastructuur van detentie-instellingen wordt verbeterd en gemoderniseerd.

Tussen 2025 en 2029 worden stappen gezet richting de bouw van een nieuwe gevangenis en de verbetering van de jeugdgevangenis, inclusief een multifunctionele bibliotheekruimte voor educatie en sociale ontwikkeling. Tot die tijd wordt de bestaande infrastructuur geoptimaliseerd om de rechten van mens en minderjarigen te waarborgen, en wordt gewerkt aan meer detentiecapaciteit en inrichting van slikkerstoiletten.

Belangrijke stappen worden gezet in de forensische zorg, met een uitvoerbaar model voor de toepassing van de TBS-maatregel, gericht op een menswaardige, veilige en behandelgerichte begeleiding, herstel, recidivepreventie en bescherming van de samenleving. Daarnaast wordt resocialisatie en re-integratie integraal aangepakt via leerwerktrajecten en reclasseringsbegeleiding, in samenwerking met sociale en private partners, met oog voor duurzame perspectieven op werk, huisvesting en zorg voor (ex-)gedetineerden.

Mensgerichte Aanpak van Migratie

Curaçao kent een structurele migratiedruk door politieke stabiliteit, gunstigere sociaaleconomische omstandigheden en het vrije verkeer binnen het Koninkrijk. Om inzicht te krijgen in de omvang van de groep ongedocumenteerden wordt een laagdrempelig registratiesysteem opgezet. Waar mogelijk wordt tijdelijke legalisatie overwogen om uitbuiting en mensenhandel te voorkomen en te voldoen aan internationale verplichtingen. De verzamelde gegevens vormen de basis voor een duurzaam migratiebeleid gericht op beheersing van migratiestromen. Curaçao kiest voor een humane, ordelijke en rechtsstatelijke aanpak, met een efficiënt systeem voor verblijfs- en werkvergunningen, versterkte grenscontroles en internationale samenwerking tegen grensoverschrijdende criminaliteit. Wetgeving en verdragen worden gemoderniseerd om deze aanpak te ondersteunen.

Innovatieve Dienstverlening

Het ministerie ontwikkelt een toekomstbestendige en efficiënte dienstverlening die veiligheid, transparantie en publieksvertrouwen bevordert. Door digitalisering, moderne technologieën zoals AI, bodycams en tazers, versterking van uitvoeringscapaciteit en investeringen in menselijk kapitaal worden processen binnen de justitiële keten wendbaarder en slagvaardiger. Tegelijkertijd wordt de samenwerking met buurtregisseurs, wijkorganisaties en burgers versterkt, en wordt rekening gehouden met meertaligheid, dataveiligheid en wettelijke bescherming van persoonsgegevens. Innovaties zoals elektronische detentie, re-integratiewerkplaatsen, herintroductie van de hondenbrigade en uitbreiding van notarissen dragen bij aan betere toegang tot diensten, resocialisatie en naleving van compliance-eisen. Extra politieaanwezigheid in binnenwateren wordt onderzocht. Door deze integrale aanpak wordt rechtshandhaving effectiever, toekomstgericht en laagdrempelig voor de samenleving.

Versterking van de justitiële keten

Capaciteit en professionaliteit binnen de keten versterken door actieve werving van jongeren en specialisten, stage- en onderzoeksplekken voor studenten, en vakantiewerk voor scholieren. Binnen het ministerie wordt een sociaal veilig, ethisch en integraal werkklimaat bevorderd met aandacht voor integriteit, naleving en professionele ontwikkeling.

Publiek-private, regionale en internationale samenwerking

Het ministerie bouwt aan strategische samenwerkingen binnen het Koninkrijk en met partners in de Caribische regio, Latijns-Amerika en de Verenigde Staten. Deze samenwerking is van groot belang voor de gezamenlijke aanpak van georganiseerde misdaad, irreguliere migratie en mensenhandel, met inzet van wetenschappelijke kennis, maatschappelijke betrokkenheid en gedeelde beleidsontwikkeling.

8.7 ONDERWIJS, WETENSCHAP, CULTUUR EN SPORT

De visie

De minister van OWCS ziet onderwijs, wetenschap, cultuur en sport als de pijlers van een sterke en samenhangende samenleving. De visie is een Curaçao waarin iedereen gelijke kansen krijgt om zich te ontwikkelen en waarin onderwijs kinderen en volwassenen toerust voor de toekomst, hun talenten versterkt en persoonlijke groei stimuleert. Een land waarin wetenschap bijdraagt aan kennis, innovatie en economische weerbaarheid. Waar cultuur onze identiteit versterkt, verbondenheid tussen generaties schept en ons leert omgaan met diversiteit in cultuur. En waar sport gezondheid, saamhorigheid en trots bevordert, en talent de kans krijgt om uit te groeien tot topprestaties.

De ambitie

In de regeerperiode 2025–2029 is de ambitie om pijlers onderwijs, wetenschap, cultuur en sport niet alleen afzonderlijk te versterken, maar vooral om hun samenhang en gezamenlijke impact te vergroten. Dat betekent investeren in basiskwaliteit en inclusie in het onderwijs, en tegelijk voorwaarden scheppen om het beroep van leraar aantrekkelijk te maken. Het betekent wetenschap ontwikkelen tot een motor van innovatie en vooruitgang. Het betekent cultuur benutten als fundament voor vaderlandsliefde, trots en onderlinge verdraagzaamheid. En het betekent sport beter organiseren en breed beschikbaar maken, zodat Curaçao gezonder, hechter en zichtbaarder wordt – nationaal en internationaal.

Speerpunten per beleidsdomein

Onderwijs

Onderwijs blijft de basis voor persoonlijke groei en maatschappelijke vooruitgang. In deze regeerperiode zetten wij in op het versterken van de basiskwaliteit in alle schooltypen en het moderniseren van het onderwijsaanbod. Dat gaat niet alleen over eigentijdse leermiddelen, maar ook over de wijze waarop opleidingen worden gestructureerd en efficiënter en doelgerichter worden aangeboden. Daarbij hoort de professionalisering van onderwijsgevenden en het aantrekkelijk maken van het beroep van leraar door passende voorwaarden te bieden.

Wij geven bijzondere aandacht aan het speciaal onderwijs en de ondersteuning van kinderen met beperkingen, zodat ieder kind zich ten volle kan ontwikkelen. Voor- en naschoolse educatie willen wij toegankelijker maken voor kinderen van jongere leeftijd, met extra steun voor kwetsbare gezinnen. Tegelijk versterken wij het toezicht op het onderwijs én op de kwaliteit van educatie bij voor- en naschoolse instellingen.

Digitalisering had in de voorgaande regeerperiode al een centrale plaats en dit wordt voortgezet en verdiept. Dat betekent niet alleen investeren in digitale leermiddelen en vaardigheden, maar ook het moderniseren van processen, systemen en methodes om het onderwijs toekomstgericht te maken. Daarnaast is modernisering van de onderwijswetgeving noodzakelijk, zodat het systeem beter aansluit op de eisen van onze tijd en ruimte biedt voor vernieuwing.

Ten slotte investeren wij in onderwijsinfrastructuur die niet alleen moderner en functioneler is, maar ook klimaatbestendig. Daarmee bouwen wij aan een onderwijssysteem dat inclusief en duurzaam is, dat talentontwikkeling en persoonlijke groei centraal stelt, en dat jongeren voorbereidt op hun rol in de samenleving én op een betere aansluiting met de arbeidsmarkt, zodat hun opleiding daadwerkelijk perspectief biedt op werk en toekomst.

Wetenschap

Wetenschap is een onmisbare motor voor vooruitgang en veerkracht. In de komende jaren werken wij aan een nationaal wetenschapsbeleid dat richting geeft en prioriteiten stelt. Daarmee leggen we de basis voor een duurzame en coherente ontwikkeling van onderzoek en innovatie.

Wetenschap mag echter niet op afstand staan van de samenleving. Stimuleringsprogramma's zullen worden ingezet om nieuwsgierigheid en onderzoek vaardigheden bij jongeren en studenten te bevorderen, en om wetenschap dichter bij het onderwijs en de samenleving te brengen. Capacity building in het hoger onderwijs en onderzoeksinstellingen vergroot onze kennisbasis en stelt ons in staat om als land een bijdrage te leveren aan regionale en internationale samenwerking.

Daarnaast willen wij publieke betrokkenheid versterken, onder meer door evenementen en initiatieven die wetenschap zichtbaar en toegankelijk maken. Zo krijgt wetenschap een bredere maatschappelijke betekenis: als fundament voor economische diversificatie, als motor voor innovatie en als bron van oplossingen voor sociale en ecologische uitdagingen.

Cultuur

Cultuur versterkt onze identiteit en schept verbondenheid tussen generaties. Zij voedt vaderlandsliefde en nationale trots, en draagt bij aan de cohesie in een samenleving die te maken heeft met vergrijzing, ontgroening en migratie. Cultuur leert ons de diversiteit van onze samenleving te begrijpen en te waarderen, en schept een gemeenschappelijk fundament waarop wij samen de toekomst kunnen bouwen.

In deze regeerperiode geven wij prioriteit aan cultuureducatie in het onderwijs, zodat jongeren niet alleen kennisnemen van geschiedenis en erfgoed, maar ook actief deelnemen aan culturele uitingen. Behoud en bescherming van ons cultureel erfgoed blijven een kernopgave, zodat toekomstige generaties hun wortels en geschiedenis kunnen blijven beleven.

Daarnaast zetten wij in op de versterking van de capaciteit van culturele organisaties en instellingen, zodat zij beter toegerust zijn om hun maatschappelijke rol te vervullen. Ook binnen het ministerie zelf is versterking van capaciteit en structuur noodzakelijk, zodat het ministerie zich sterker kan richten op het ontwikkelen en bewaken van beleid en processen, en op het houden van toezicht binnen de culturele sector. De oprichting en versterking van het Nationaal Cultuurinstituut maakt dit mede mogelijk en biedt ruimte voor verdere professionalisering van de sector. Ook investeren wij in faciliteiten die ruimte geven aan culturele expressie in brede zin. Daarmee scheppen we mogelijkheden voor talentontwikkeling, participatie en gemeenschapszin, zodat cultuur een levende kracht blijft die Curaçao bindt en vooruitbrengt.

Sport

Sport is een fundament voor gezondheid, welzijn en discipline, maar ook voor trots en verbondenheid. In de komende periode willen wij sportparticipatie vergroten, met bijzondere aandacht voor de rol van sport en beweging in het onderwijs. Het versterken van het sport- en bewegingscurriculum in scholen is daarbij een prioriteit, zodat sport en beweging vanaf jonge leeftijd een vanzelfsprekend onderdeel zijn van opvoeding en ontwikkeling.

Daarnaast werken wij aan het verbeteren van de governance van de sportsector. Een beter georganiseerde sportstructuur maakt het mogelijk om middelen efficiënter in te zetten en de belangen van sporters, verenigingen en de samenleving als geheel beter te dienen. Ook de sportfaciliteiten worden versterkt en duurzaam onderhouden, zodat de bevolking toegang heeft tot kwalitatieve en toekomstbestendige voorzieningen.

Tot slot richten wij ons op talentontwikkeling en topsport. Met een nationaal topsportbeleid willen wij onze sporters ondersteunen om hun volle potentieel te bereiken en Curaçao internationaal met trots te vertegenwoordigen. Succesvolle sporters zijn rolmodellen die inspireren, verbinden en het imago van ons land versterken.

8.8 SOCIALE ONTWIKKELING, ARBEID EN WELZIJN

Visie

Sociale ontwikkeling, arbeid en welzijn vormen samen het fundament van een rechtvaardige en solidaire samenleving. De minister van SOAW zet zich in voor een Curaçao waarin ieder mens zich veilig en gewaardeerd voelt, met voldoende bestaanszekerheid om in waardigheid te leven en zich te ontplooien. Het gezin vormt daarbij het kloppend hart van de samenleving: binnen gezinnen worden waarden, veerkracht en toekomst doorgegeven. Het doel is een samenleving te creëren, waarin gezinnen sterk en stabiel zijn, met goede arbeidszekerheid en beschermde arbeidsrechten die bijdragen aan hun stabiliteit. Tevens wordt ingezet om een samenleving te bevorderen waarin jongeren veilig en gezond opgroeien, ouderen waardig oud worden, mensen met beperkingen volwaardig kunnen deelnemen, en waarin sociale samenhang en gemeenschapszin richting geven aan de manier waarop met elkaar wordt samengeleefd.

Met deze aanpak wordt niet alleen beoogd acute nood te verlichten, maar ook bij te dragen aan de fundamenten van een samenleving waarin bestaanszekerheid geen voorrecht is voor enkelen, maar een basisrecht voor iedereen.

Ambitie

In de regeerperiode 2025–2029 ligt de ambitie bij het structureel terugdringen van sociale ongelijkheid en armoede, het verhogen van de arbeidsparticipatie en het versterken van de sociale zekerheid. Gezinnen zullen beter worden ondersteund en, waar nodig, geholpen bij herstel, zodat zij hun centrale rol in de samenleving kunnen vervullen. Ouderen en mensen met beperkingen krijgen meer perspectief en jongeren worden beschermd en begeleid in hun ontwikkeling naar volwaardige ontplooiing. De ambitie is een Curaçao waarin iedereen kan participeren in de samenleving en waarin de overheid, samen met de burgers en maatschappelijke partners, verantwoordelijkheid neemt voor welzijn, zekerheid en arbeid.

Speerpunten per beleidsdomien

Mens

De minister van SOAW stelt de mens centraal in het beleid van het ministerie. Iedere burger – jong en oud, met of zonder beperking – moet de kans krijgen om in veiligheid en waardigheid te leven en zich naar vermogen te ontwikkelen.

Voor gezinnen ligt de focus op het vergroten van stabiliteit en weerbaarheid, zodat zij te allen tijde over een veilige en ondersteunende basis kunnen beschikken. Daarbij hoort aandacht voor herstel na spanningen of tegenslagen en voor programma's die opvoeding en re-educatie versterken en bijdragen aan een waardegedreven en veerkrachtig gezinsleven.

Voor jongeren staat bescherming en begeleiding centraal. Zij moeten in een veilige omgeving kunnen opgroeien, met steun die hen helpt hun talenten te ontwikkelen en stap voor stap toe te groeien naar zelfstandigheid. Programma's die levensvaardigheden en mentale kracht versterken, geven jongeren het vermogen om uitdagingen het hoofd te bieden en met vertrouwen hun toekomst vorm te geven. Ook wordt gewerkt aan een stevig kader voor de naleving van kinderrechten.

Voor ouderen wordt gestreefd naar een samenleving waarin waardigheid en geborgenheid vooropstaan. Dat betekent niet alleen toegang tot zorg en ondersteuning, maar ook mogelijkheden voor ontmoeting, sociale contacten en deelname aan het maatschappelijk leven. Het ministerie ondersteunt initiatieven die eenzaamheid en mishandeling tegengaan, digitale vaardigheden vergroten en ouderen in staat stellen langer zelfstandig en actief te blijven, en die hun kennis en ervaring een waardevolle plaats geven in de gemeenschap. Het blijven bevorderen van mantelzorg in de maatschappij is cruciaal Mantelzorg zorgt ervoor dat ouderen of mensen met een beperking kunnen blijven wonen in hun eigen vertrouwde omgeving, wat vaak bijdraagt aan hun welzijn en kwaliteit van leven.

Voor mensen met beperkingen blijft inclusie de kern. De minister van SOAW zet zich in voor de uitvoering van internationale verplichtingen, zoals het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een beperking, en voor het vergroten van bewustzijn en toegankelijkheid in de samenleving. Ook zal de campagne "People of Determination" worden geïntroduceerd, waarmee stap voor stap de benaming personen met beperkingen wordt vervangen door een term die beter de kracht, vastberadenheid en bijdrage van deze groep benadrukt.

Werk en arbeidsparticipatie

Werk is een belangrijke pijler voor bestaanszekerheid en maatschappelijke bijdrage. In de komende regeerperiode richt de minister van SOAW zich op het vergroten van arbeidsparticipatie door meer mensen duurzaam te laten instromen en te behouden op de arbeidsmarkt.

De nadruk ligt op bijscholing en omscholing, zodat werkenden en werkzoekenden zich kunnen aanpassen aan veranderende omstandigheden en nieuwe sectoren. Ook wordt ondernemerschap gestimuleerd, zodat meer mensen via een eigen zaak in hun inkomen kunnen voorzien en zelfstandig hun plaats op de arbeidsmarkt kunnen versterken. Speciale aandacht gaat uit naar jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt, waaronder jongeren die in aanraking zijn geweest met justitie. Voor hen worden programma's voortgezet die hen begeleiden naar werk en maatschappelijke participatie.
Daarnaast wordt het Steunpunt Werkzoekenden versterkt, zodat betere begeleiding en toeleiding naar werk kan worden geboden. Verder wordt op de activering van mensen die nu afhankelijk zijn van onderstand, onder meer via deelname aan community service en maatschappelijke projecten, gekoppeld aan vormings- en vaardigheidstrainingen en werk- en sociale begeleiding. Dit bevordert hun ontwikkeling en vergroot de kans op uitstroom naar betaald werk en ondernemerschap.

Een sterke arbeidsmarkt vraagt bovendien om een cultuur van hoog werkethiek en professionele houding. Het ministerie stimuleert dit via bewustwordingscampagnes die zich richten op evenwichtige en constructieve relaties tussen werkgevers en vakbonden, met nadruk op waarden als verantwoordelijkheid, betrouwbaarheid, samenwerking en wederzijds respect.

Tegelijkertijd wordt de arbeidswetgeving geëvalueerd, met als doel deze beter te laten aansluiten bij de hedendaagse arbeidsverhoudingen, alsmede de bescherming van kwetsbare groepen te versterken. Daarbij ligt de nadruk op eerlijke arbeidsvoorwaarden, gezonde arbeidsrelaties en een veilige werkomgeving, ondersteund door effectief toezicht en inspectie. De arbeidsinspectie speelt hierin een cruciale rol. Het toezicht- en handhavingskader wordt versterkt om de naleving van arbeidswetgeving te verbeteren en de effectiviteit van beleid te vergroten. Door meer gerichte controles, samenwerking met sociale partners en inzet op preventie wordt gewerkt aan een arbeidsmarkt waarin rechten en plichten beter worden gewaarborgd.

Bestaanszekerheid en armoedebestrijding

Een samenleving kan alleen bloeien als mensen zekerheid hebben over hun dagelijks bestaan. In de komende regeerperiode richt de minister van SOAW zich op het versterken van de bestaanszekerheid door sociale voorzieningen toegankelijker en doelmatiger te maken. Er wordt tevens gewaarborgd dat ondersteuning terechtkomt bij degenen die dit het meest nodig hebben. Structurele hervormingen van het stelsel vragen tijd, maar er worden stappen gezet om het eerlijker, transparanter en effectiever te maken. Bijzondere aandacht gaat uit naar de positie van ouderen, onder meer door versterking van hun bestaanszekerheid via een herijking van de AOV.

Armoedebestrijding krijgt een integrale aanpak waarin inkomensondersteuning wordt verbonden met het bevorderen van een mentaliteitsverandering gericht op het doorbreken van (gedrags)patronen die armoede in stand houden, en op het vergroten van kansen en weerbaarheid. Het beleid richt zich onder andere op financiële educatie en schuldhulpverlening, zodat gezinnen beter in staat zijn een gezonde financiële huishouding te voeren, bestand zijn tegen tegenslagen, en hun toekomst met vertrouwen kunnen vormgeven.

Betaalbare huisvesting vormt hierbij een belangrijk speerpunt. Het ministerie zet zich in voor de uitbreiding van betaalbare woningen, zodat ook minderbedeelde groepen toegang hebben tot een waardige en leefbare woonomgeving.

Wijken en sociale samenhang

Wijken zijn de plekken waar het dagelijks leven zich afspeelt en waar mensen elkaar ontmoeten, samenwerken en samenleven. Sterke en leefbare wijken zijn daarom onmisbaar voor een hechte samenleving. In de komende regeerperiode richt de minister van SOAW zich op een integrale wijkgerichte aanpak, met prioriteit voor wijken waar de sociale en economische uitdagingen het grootst zijn.

Daarbij wordt geïnvesteerd in het versterken van de infrastructuur en de beheerstructuur van buurtcentra en gemeenschapsvoorzieningen. De huidige situatie, waarin het beheer niet altijd formeel of transparant is geregeld, wordt rechtgetrokken. Zo ontstaat er een heldere en verantwoorde structuur, waarbij bewoners verzekerd zijn van toegankelijke en goed beheerde plekken om elkaar te ontmoeten en activiteiten te organiseren.

Daarnaast worden initiatieven ondersteund die bewoners stimuleren om samen verantwoordelijkheid te nemen voor hun wijk. Opbouwwerkers en wijkteams krijgen een centrale rol in het signaleren van problemen en het toeleiden van bewoners naar passende ondersteuning. Met deze inzet wordt de leefbaarheid en veiligheid in kwetsbare wijken vergroot en de sociale samenhang versterkt, zodat wijken uitgroeien tot gemeenschappen waar mensen zich thuis voelen en elkaar ondersteunen.

8.9 VERKEER, VERVOER EN RUIMTELIJKE PLANNING

Visie

De Minister van VVRP ziet de fysieke leefomgeving als fundament voor een rechtvaardig, veerkrachtig en toekomstbestendig Curaçao. In de komende jaren wordt ingezet op een integrale en transparante ontwikkeling van de ruimte die de basis legt voor betaalbare en passende (volks)huisvesting, duurzame infrastructuur en mobiliteit en een leefomgeving die veiligheid, leefbaarheid en economische ontwikkeling bevordert. Curaçao ontwikkelt zijn ruimte doelgericht en in samenhang, waarbij gebiedsontwikkeling en klimaatadaptatie centrale pijlers vormen. Het land investeert in vernieuwing waar achterstanden zijn ontstaan en bouwt aan een evenwichtige balans tussen samenleving, economie, erfgoed, natuur en milieu, met oog voor de belangen van toekomstige generaties.

De Minister van VVRP versterkt ook de luchtvaart- en maritieme sector als strategische pijlers van de internationale verbindingen en de nationale economie. Een moderne, veilige en duurzame luchthaven en zeehaven vormen de toegangspoorten van Curaçao tot de wereld en zijn essentieel voor handel, toerisme en logistiek.

Ambitie

De ambitie is om in de periode 2025–2029 de kwaliteit, veiligheid en weerbaarheid van de fysieke leefomgeving wezenlijk te versterken. Dit gebeurt door de versnelde realisatie van betaalbare en passende woningen, het duurzaam onderhouden en moderniseren van infrastructuur en het versnellen van gebiedsontwikkelingen die bijdragen aan leefbaarheid en economische ontwikkeling. De ruimtelijke planning wordt versterkt door heldere kaders, transparante besluitvorming en consequente handhaving. Tegelijk wordt gewerkt aan een veilig, efficiënt en geïntegreerd mobiliteitssysteem, dat de bereikbaarheid van mensen, goederen en diensten bevordert.

Ons nationale erfgoed en onze identiteit in de vorm van culturele en natuurlijke zaken zal middels onderzoek, waardebepaling en afweging een plek krijgen in de verdere ontwikkeling van de ruimte.

Door te investeren in de luchtvaart- en maritieme infrastructuur, versterkt Curaçao zijn strategische pijlers middels internationale verbondenheid en de nationale economie. Klimaatbestendigheid vormt voortaan een structureel uitgangspunt bij beleid, planning en uitvoering.

Beleidsdomeinen 2025–2029

Verkeer en Vervoer

Een veilig, efficiënt en geïntegreerd vervoerssysteem is essentieel voor de ontwikkeling van Curaçao. In de komende jaren wordt het openbaar vervoer getransformeerd tot een betaalbaar, betrouwbaar, duurzaam en geintegreerd netwerk. Dit zal een significante optimalisatie met zich meebrengen.

De luchtvaartsector wordt versterkt door betere regulering en internationale samenwerking, met nadruk op het voldoen aan de internationale standaarden, en uitbreiding van verbindingen, in het bijzonder met Latijns-Amerika. De investeringen in de maritieme sector zijn gericht op het opnieuw voldoen aan internationale standaarden op het gebied van veiligheid, milieu en havenbeheer, zoals vastgelegd door de International Maritime Organization (IMO) en andere relevante verdragsorganisaties.

Tegelijkertijd wordt verkeersveiligheid op de wegen structureel verbeterd door investeringen in de fysieke infrastructuur en landelijke bewustwordingscampagnes.

Meteorologie en Geofysische verschijnselen

De weerbaarheid van Curaçao tegen extreme weersomstandigheden wordt versterkt door betere monitoring, snellere waarschuwingssystemen en nauwere samenwerking met crisispartners. Wetgeving en bouwvoorschriften worden aangepast met specifieke aandacht voor overstromingsgevoelige zones, zodat risico's structureel worden verkleind.

Infrastructuur en Ruimtelijke Planning

Het inhalen van achterstanden, naast duurzaam herstel, vernieuwing en structureel onderhoud van de fysieke infrastructuur is een kernopgave voor de komende jaren. Er wordt ingezet op structureel onderhoud van wegen, bruggen, wegmeubilair en openbare ruimte. Ook wordt gewerkt aan verbetering van waterafvoer en afvalwaterbeheer, zodat knelpunten in de stedelijke leefomgeving worden aangepakt en de infrastructuur beter bestand is tegen klimaatverandering en inspeelt op nieuwe beleidsontwikkelingen ten aanzien van waterberging, kwaliteit van het grondwater en zuivering en verwerking van afvalvloeistoffen.

Ruimtelijke ontwikkeling krijgt een gebiedsgerichte aanpak waarin cultuur, recreatie, woningbouw en groenvoorzieningen gecombineerd worden. Sociale woningbouw vormt hierin een centrale prioriteit, met extra inzet op betaalbare en gemengde woonvormen die ouderen, starters op de woningmarkt en kwetsbare groepen perspectief bieden. Belangrijke ontwikkelgebieden voor de overheid zijn de binnenstad en Colon, waar herontwikkeling bijdraagt aan leefbaarheid, erfgoedbescherming en economische dynamiek.

Curaçao staat voor grote uitdagingen op het gebied van wonen, werken en recreatie. Ons land beschikt over beperkte ruimte, terwijl de vraag naar ruimte blijft toenemen. Daarom zal in de komende jaren een koerswijziging worden doorgevoerd, gericht op efficiënter ruimtegebruik, modernisering van wet- en regelgeving en het versterken van het recht op wonen.

Curaçao staat voor grote uitdagingen op het gebied van wonen, werken en recreatie. Ons land beschikt over beperkte ruimte, terwijl de vraag naar ruimte blijft toenemen. Daarom zal in de komende jaren een koerswijziging worden doorgevoerd, gericht op efficiënter ruimtegebruik, modernisering van wet- en regelgeving en het versterken van het recht op wonen.

Telecommunicatie en Regulering

Een toekomstgerichte telecommunicatiesector is cruciaal voor de economische en sociale ontwikkeling van Curaçao. In de komende regeerperiode wordt gewerkt aan modernisering van wet- en regelgeving, inclusief digitale rechten, en aan efficiënter beheer van digitale infrastructuren. Onze samenleving en economie zijn steeds sterker afhankelijk van betrouwbare digitale verbindingen. De minister zet daarom in op de versterking van de internationale datanetwerken die ons eiland verbinden met de regio en de wereld. Zowel via lucht als de zee.

Transparante benchmarks en betere regulering vergroten de concurrentiepositie en zorgen dat consumenten toegang hebben tot betrouwbare diensten tegen eerlijke prijzen.

Consumentenbescherming krijgt een sterkere basis door de inrichting van platforms waar klachten en prestaties openbaar worden gemaakt. Daarnaast wordt digitale veiligheid steviger verankerd, onder meer door bescherming van basisregisters, betere risicoanalyses en back-upsystemen. De overheid geeft zelf het goede voorbeeld door cybersecurityprincipes in digitale diensten te verankeren en internationale samenwerking te zoeken.

BIJLAGEN:

DOMEINEN, STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN EN PROJECTEN PER BELEIDSPORTEFEUILLE

01 ALGEMENE ZAKEN

01 | DOMEIN GOVERNANCE EN INTEGRITEIT IN HET OPENBAAR BESTUUR

1.1 Doelstelling:

Het versterken van goed bestuur binnen (semi)publieke instellingen door de naleving van de Corporate Governance-wet structureel te monitoren en te rapporteren, de screeningsprocessen voor bestuurders en commissarissen te optimaliseren, en de invoering van een wettelijke screeningskader (Screeningswet) te realiseren ter bevordering van integriteit, transparantie en professionaliteit in het openbaar bestuur.

Focusgebied	Projecten
Goed bestuur	• Versterking van de naleving van de Corporate Governance-wet door structurele monitoring en rapportage • Optimalisering van screeningsprocessen voor bestuurders en commissarissen van staatsdeelnemingen, ter bevordering van integriteit en professionaliteit. • Herziening van het screeningswet

1.2 Doelstelling:

Het opstellen, coördineren en monitoren van de uitvoering van overheidsbeleid

Focusgebied	Projecten
Beleidscoherentie en voortgangsmonitoring	• Monitoring, rapportage en ondersteuning van de uitvoering van het Regeerprogramma 2025–2029 en het Landspakket. • Het bevorderen van duurzame ontwikkeling door de SDG's te integreren, coördineren en monitoren binnen het overheidsbreed beleid.

	• Het intensiveren van de samenwerking met het ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening bij de herziening van wetgevingen die de taken en verantwoordelijkheden van ministeries vastleggen.

1.3 Doelstelling:

Versterken van de kwaliteit van de rechtsstaat van Curaçao.

Focusgebied	Projecten
Versterking van de interne organisatie	• Versterking van de organisatie van Directie Wetgeving en Juridische Zaken met nadruk op formatie en functiewaardering en, waar mogelijk, verbetering van stagemogelijkheden en mogelijkheden voor traineeship zodat er duurzaam voldoende gekwalificeerde wetgevingsjuristen zijn voor de wetgevingsopgave.
Centraal Register van Wet- en Regelgeving	• Het centraal register opzetten als een volledig en actueel systeem (GT-project). • Het optimaliseren van het centraal register als een laagdrempelig elektronisch toegankelijk systeem.

02 | DOMEIN NATION BUILDING EN SOCIALE COHESIE

2.1 Doelstelling:

Bevorderen van sociale cohesie en gemeenschapszin in het kader van Nation Building

Focusgebied	Projecten
Versterking van gemeenschapszin en maatschappelijke betrokkenheid	• Ontwikkeling en uitvoering van een meerjarig actieprogramma Nation Building, gericht op versterking van gemeenschapszin, herstel van normen en waarden en maatschappelijke betrokkenheid.
Smart Nation	• Ontwikkeling en uitvoering van een meerjarig actieprogramma Smart Nation, gericht op de digitale transformatie van overheid, economie en samenleving, met als doel het verbeteren van de digitale overheidsdienstverlening, het versterken van innovatie en datagedreven werken, het bevorderen van digitale inclusie en het toekomstbestendig positioneren van Curaçao als een slimme, moderne en concurrerende natie.

03 | DOMEIN STRATEGISCH ENERGIEBELEID EN DUURZAAMHEID

3.1 Doelstelling:

Het realiseren van een toekomstbestendig en geïntegreerd energiesysteem door effectief beheer van strategische hulpbronnen, stimulering van duurzame energieproductie en modernisering van het energiebeleid, zodat Curaçao verzekerd is van betaalbare, betrouwbare en milieuvriendelijke energie.

Focusgebied	Projecten
Strategisch Energiebeheer en Transitie naar Duurzaamheid	• Herziening en actualisering van het nationale energiebeleid en de energiewetgeving, in samenwerking met het ministerie van Economische Ontwikkeling, om een duurzaam, efficiënt en toekomstbestendig energiesysteem te waarborgen. • Bevordering van de groene energietransitie door ontwikkeling van een geïntegreerde energie-infrastructuur, met nadruk op duurzame waardeketens zoals zonne-energie en waterstof. • Verantwoord benutten van fossiele energiebronnen als strategische hulpbronnen ter versterking van energiezekerheid en ondersteuning van de groene economie. • Het opstarten van een integraal traject voor het doorlopen van alle vereiste juridische procedures en het uitvoeren van de noodzakelijke technische studies, met als doel het mogelijk maken van een verantwoorde start van de olie- en gasexploratie in de territoriale wateren van Curaçao. • Invoering van nieuwe energietarieven zonder kruissubsidiëring om een transparanter, eerlijker en kostenefficiënter energiesysteem te realiseren.

04 | DOMEIN INTERNATIONALE SAMENWERKING EN DIPLOMATIE

4.1 Doelstelling:

Het versterken van de internationale positie en vertegenwoordiging van Curaçao door de professionalisering van de Directie Buitenlandse Betrekkingen en het Curaçaohuis, op basis van geopolitiek inzicht, effectieve diplomatie en nauwe beleidsafstemming binnen het Koninkrijk.

Focusgebied	Projecten
Inrichting en verdere professionalisering van de organisatie	• Optimalisering van de Directie Buitenlandse Betrekkingen, inclusief opbouw en delen van expertise op het gebied van bilaterale relaties met landen en multilaterale relaties met internationale organisaties, consulaire en verdragen. • Ervoor zorgen dat de verschillende processen, zoals consulaire aangelegenheden, het onderhandelen van verdragen en legalisatie, vastgelegd en gedocumenteerd zijn via een website. • Het verschaffen van informatie aan het publiek, over landen (algemene situatie, reisadvies etc.), overzicht van relevante internationale organisaties, overzicht van de vertegenwoordigers van landen op Curaçao, consulaire aangelegenheden inclusief legalisatie van documenten en een verdragenregister.
Geopolitiek inzicht en beleidsvorming	• Monitoring en analyse van geopolitieke ontwikkelingen ter ondersteuning van beleidsvorming en strategische positionering van Curaçao in het internationale domein, inclusief het periodiek uitbrengen van rapporten en beleidsadviezen.
Versterking van de diplomatieke vertegenwoordiging en beleidsafstemming binnen het Koninkrijk	• Optimalisatietraject Curaçaohuis

4.2 Doelstelling:

Het realiseren van een samenhangende en doelgerichte internationale samenwerking, gericht op structurele regionale inbedding en optimale benutting van Europese financieringsinstrumenten ter ondersteuning van de nationale ontwikkelingsagenda van Curaçao.

Focusgebied	Projecten
Versterking van de institutionele aansluiting bij CARICOM	• Nationaal Coördinatiepunt CARICOM.
Europese samenwerking en fondsenwerving	• Vergroten van de toegang tot en benutting van Europese financieringsmogelijkheden in samenwerking met het ministerie van Economische Ontwikkeling.

05 | DOMEIN COMMUNICATIE EN TRANSPARANTIE

5.1 Doelstelling:

Het bevorderen van transparantie, betrokkenheid en vertrouwen tussen overheid en samenleving door moderne, toegankelijke en samenhangende communicatie, versterking van de communicatiecapaciteit binnen de overheid en een herkenbare, eenduidige overheidsidentiteit.

Focusgebied	Projecten
Goed geïnformeerde gemeenschap	• Uitbreiding en optimalisatie van communicatieplatformen voor transparante en toegankelijke overheidsvoorlichting. • Uitbreiding van community managementkanalen en ontwikkeling van digitale tools en functionaliteiten voor actieve burgerbetrokkenheid en signalering van maatschappelijke trends.
Versterking van kennis en imago van de overheid	• Implementatie van de Blauwdruk Communicatie & Voorlichting. • Publiekvoorlichting over overheidsstructuren en -processen lokaal en internationaal.

06 | DOMEIN NATIONALE VEILIGHEID EN CRISISBEHEERSING

6.1 Doelstelling:

Het waarborgen van een hoge mate van crisisweerbaarheid door te investeren in paraatheid, kennis en coördinatiecapaciteit, zodat Curaçao adequaat kan handelen bij noodsituaties en toekomstige risico's.

Focusgebied	Projecten
Versterking van de crisis- en rampenbeheersingsorganisatie	• Ontwikkeling en implementatie van een geïntegreerd nationaal crisis- en rampenbeheersingsplan, inclusief duurzame maatregelen voor risicobeheersing en versterking van coördinatie, samenwerking en informatiebeheer tussen overheidsinstanties en hulpdiensten. • Efficiënt en veilig gebruik van de locatie Rio Canario ter ondersteuning van crisis- en rampenbeheer. • Uitbreiding van internationale samenwerking.
Bevorderen van weerbaarheid en samenredzaamheid van burgers en samenleving	• Versterken van burgerweerbaarheid en zelfredzaamheid door participatie, training en een effectief waarschuwingssysteem.
Opslagfaciliteit ontplofbare stoffen	• Verhogen veiligheidsaspecten rondom ontplofbare stoffen

02 BESTUUR, PLANNING EN DIENSTVERLENING

01 | DOMEIN BESTUUR EN DEMOCRATIE

1.1 Doelstelling:

Bevorderen Deugdelijkheid van bestuur.

Focusgebied	Projecten
Democratische rechtstaat	• Democratie in de praktijk
Transparantie en openbaarheid van overheidsinformatie	• Oprichten College Bescherming Persoonsgegevens • Dataprotectie verdrag 108+ en implementatie hiervan
Integriteit	• Oprichten integriteitsbureau en versterking overheidsintegriteit

02 | DOMEIN PLANNING

2.1 Doelstelling:

Modernisering van structuren en systemen door digitalisering

Focusgebied	Projecten
Digitale infrastructuur	• Digitale identiteit • Functioneel Systeem Land Curaçao als fundament van e-Government (e-Curacase) • Artificial Intelligence in overheidsdienstverlening • Secure Data Exchange • Directie Informatievoorziening en Digitalisering (DID) • Microsoft Office 365 • Cyber security en awareness

2.2 Doelstelling:

Betrouwbaar, modern en onafhankelijk statistisch systeem dat kwalitatieve en toegankelijke data levert

Focusgebied	Projecten
Statistisch systeem	• De vaststelling van de National Strategy for Development of Statistics (NSDS) door het RVM (B2.14)

03 | DOMEIN PUBLIEKE DIENSTVERLENING EN BEDRIJFSVOERING

3.1 Doelstelling:

Vernieuwen dienstverlening

Focusgebied	Projecten
Interne organisatie en dienstverlening	• Herinrichting en implementatie HR-keten • Herstructurering en digitale transformatie ten behoeve van SSO in DISO • Optimaliseren Publieke Zaken • Modernisering interne dienstverlening
Externe dienstverlening	• Klanttevredenheidsonderzoeken • Modernisering rijbewijsexamens en rijvaardigheid • Optimalisatie dienstverlening huwelijken • Samenlevingsloket met omnichannelbenadering • Toegankelijkheid invalide parkeerplaatsen
Archieven en erfgoed	• Digitalisering koloniaal archief • Repatriëring Koloniaal Archief

3.2 Doelstelling:

Ontwikkelen van een wendbare en toekomstgerichte ambtelijke organisatie

Focusgebied	Projecten
Overheidshuisvesting	• Huisvesting ministerie BPD (visie 1 BPD)
Personeelsmanagement	• Vaststellen van een nieuw salarisstructuur • Vaststellen van een nieuw modern en flexibel arbeidsvoorwaardenpakket • Vaststellen van een nieuw functiehuis • Strategische personeelsplanning
Organisatieontwikkeling	• Opleiden en trainen van de ambtenaren door Government Academy • Vaststellen en implementeren management developmenttrainingsplan voor topkader • Vitaliteitsbeleid voor het overheidspersoneel • Samenwerking VNG

03 ECONOMISCHE ONTWIKKELING

01 | MACRO-ECONOMISCHE STABILITEIT

1.1 Doelstelling:

Bevorderen van een stabiele en veerkrachtige economie door macro-economische sturing, prijsstabiliteit en versterking van de handels- en kapitaalmarkten, zodat duurzame groei, investeringsvertrouwen en brede welvaart worden gewaarborgd.

Focusgebied	Projecten
Kapitaalmarkt	• Ontwikkeling en implementatie van een garantie-instrumentarium ter bevordering van investeringen en ondernemerschap.
Nationaal Ontwikkelingsplan	• In samenwerking met het Ministerie van AZ opstellen van een Integraal Nationaal Ontwikkelingsplan, met focus op het verbeteren van de beschikbaarheid van SDG-data en het positioneren van Curaçao als regionale koploper in het behalen van de SDG's tegen 2030.

02 | GERICHTE SECTORONTWIKKELING

2.1 Doelstelling:

Uitbouwen van strategische sectoren als motor voor economische diversificatie en duurzame ontwikkeling, met aandacht voor innovatie, export en versterking van het verdienvermogen van Curaçao.

Focusgebied	Projecten
Versterking Maritieme cluster	• Opstellen van een maritiem beleid dat gericht is op modernisering en automatisering van Havendiensten en op de versterking van maritieme activiteiten, distributie en logistieke dienstverlening. • Actualiseren en versterken van het nationaal en internationaal scheepsregister om de concurrentiepositie van Curaçao als vlaggenstaat te verbeteren en nieuwe maritieme bedrijvigheid aan te trekken. • Hervormen van de bestaande e-zones naar moderne 'Special Economic Zones (SEZ's)'. • Het versterken van de logistieke infrastructuur en bevordering van de regionale connectiviteit, handel en toerisme door de ontwikkeling van een terminal voor kleinere schepen en het realiseren van een duurzame en efficiënte ferryverbinding tussen Curaçao en Aruba.
Duurzame Energie en Energietransitie	• Herziening van het nationale energiebeleid in samenwerking met het Ministerie van AZ, met focus op verduurzaming, efficiëntie en betaalbaarheid. • Actualisering van de energiewetgeving in samenwerking met het Ministerie van AZ, om een modern en toekomstbestendig juridisch kader te waarborgen. • Introductie van nieuwe energietarieven zonder kruissubsidiëring om een transparanter, eerlijker en kostenefficiënter energiesysteem te realiseren.
Toekomstbestendig toerisme	• Versterking van het toeristisch verdienvermogen en de lokale economische keten door de invoering van een Entry Fee en/of verhoging van de room tax, de uitvoering van een Tourism Interlinkages Studie en de ontwikkeling van een Tourism Satellite Account (TSA) voor structurele beleidsmonitoring. • Beheersing van massatoerisme en borging van duurzame groei door het uitvoeren van een Tourism Carrying Capacity Studie, gericht op het waarborgen van een evenwicht tussen economische ontwikkeling, kwaliteit en duurzaamheid.

	• Strategische verbetering van de luchtvaartconnectiviteit en uitbreiding van de luchthavencapaciteit, met inachtneming van de uitkomsten van de Carrying Capacity Studie, inclusief de herziening van de huidige DOMA-luchtvaartmanagementconcessie. • Ontwikkeling van een toekomstgerichte toerismevisie en een integraal masterplan voor toerisme, als leidraad voor een innovatieve, inclusieve, duurzame en toekomstbestendige toeristische sector. • Modernisering van de toeristische dienstverlening, infrastructuur en veiligheid, door investeringen in digitalisering, logistieke en dienstverleningsprocessen, de modernisering van de Rif Cruise Terminal en de structurele versterking van Politur.
Lokale voedselproductie en zelfredzaamheid	• Versterken van de lokale agrarische productie en stimulering van agri-business en samenwerken met het Ministerie van GMN ter vergroting van voedselzekerheid, het verlagen van importafhankelijkheid en het stimuleren van duurzame werkgelegenheid binnen de agrarische sector.
Internationale visserij.	• Modernisering van de internationale visserij wet- en regelgeving waar onder andere het oprichten van een Zelfstandig Bestuursorgaan (ZBO) ter versterking van de governance, uitvoeringskracht en beleidscontinuïteit binnen het domein. • In samenwerking met het Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) wordt gewerkt aan het structureel wegwerken van de tekortkomingen die zijn vastgesteld in de audit van DG SANTE, met als doel de kwaliteit, veiligheid en duurzaamheid van de nationale gezondheidszorg te waarborgen; • Uitbouw van de vloot ter vergroting van de sector.
Herpositionering van de maakindustrie	• Versterking van de maakindustrie en de verankering ervan in het nationaal beleid.
Transnational Education (TNE)	• Uitvoeren van een analyse naar de economische impact van de TNE-sector en actualiseren van het beleidskader om Curaçao te positioneren als regionaal kenniscentrum voor internationaal hoger onderwijs.
Nationale Export Strategie (NES)	• Evaluatie, bijstelling en voortzetting van de implementatie van de Nationale Exportstrategie (NES).

03 | DOMEIN ECONOMISCHE STRUCTUURVERSTERKING

3.1 Doelstelling:

Het versterken van de economische structuur van Curaçao door het bevorderen van ondernemerschap, innovatie en investeringsgroei, het moderniseren van handelsrelaties en markten, en het scheppen van een concurrerend en inclusief ondernemingsklimaat dat duurzame waarde creatie en brede welvaart ondersteunt.

Focusgebied	Projecten
Buitenlandse handel	• Ontwikkeling en uitvoering van een handelsagenda voor regionale en internationale samenwerking, gericht op afronding van bilaterale handelsverdragen en versterking van economische integratie met partners in de Caribisch gebied en Latijns-Amerika ter bevordering van export. • In samenwerking met het Ministerie van AZ Versterken van Curaçao's internationale handelspositie door het bevorderen van geassocieerd lidmaatschap en actieve participatie binnen Caricom en de Organization of Eastern Caribbean States (OECS). • Versterken van de toegang tot EU- en horizontale fondsen, inclusief optimaal gebruik van LGO- en CBI-regelingen, ter ondersteuning van duurzame ontwikkeling en economische groei.
Midden en klein bedrijf (MKB)	• Het actualiseren en transformeren van het MKB-beleid met als doel de sector te vernieuwen, innovatie te stimuleren en ondernemerschap toekomstbestendig te maken, met nadruk op het ontwikkelen van een dynamisch, digitaal gedreven MKB-ecosysteem dat duurzame groei, exportgerichtheid en maatschappelijke waardecreatie bevordert.
Verbetering van het ondernemings- en investeringsklimaat	• Herinrichting van de ondernemersreis via de digitale applicatie ter versnelling van bedrijfsoprichting en vergunningverlening, gericht op efficiëntie, vermindering van bureaucratie, verbetering van klantbeleving en verhoging van vertrouwen bij (toekomstige) ondernemers.

Buitenlandse investeringsbeleid	• Ontwikkelen en implementeren van een integraal beleid voor buitenlandse investeringspromotie, gericht op het aantrekken, faciliteren en behouden van kwalitatieve investeringen in prioritaire sectoren, ter versterking van duurzame groei, kennisoverdracht en de positionering van Curaçao als betrouwbare en innovatieve investeringshub in de Caribische regio.
Innovatiebeleid	• Ontwikkelen en implementeren van een nationaal innovatiebeleid dat innovatie stimuleert als motor voor duurzame groei en concurrentievermogen, door versterking van het innovatie-ecosysteem en bevordering van samenwerking tussen overheid, kennisinstellingen en bedrijfsleven in het ontwikkelen van nieuwe technologieën en verdienmodellen.
Investeringsagenda	• Het opstellen van een integrale investeringsagenda in samenwerking met de overheids-NV's voor de prioritering, coördinatie en afstemming van strategische (publieke) investeringen in sectoren zoals digitalisering, logistiek, duurzame energie, industrie en toerisme, gericht op duurzame economische groei, versterking van het verdienvermogen en verbetering van het investeringsklimaat.
Consumentenbescherming	• Het actualiseren van het nationale consumentenbeleid en het oprichten van een Consumentenautoriteit.
Coöperatief ondernemerschap	• Uitvoering van het coöperatief beleid ter bevordering van sociaal en duurzaam coöperatief ondernemerschap in verschillende economische sectoren.

04 FINANCIËN

01 | DOMEIN FINANCIEEL BELEID EN BEGROTINGSBEHEER

1.1 Doelstelling:

Het verbeteren van het financieel beheer

Focusgebied	Projecten
Financieel beheer	• Implementeren van aangepaste Roadmap gericht op verbetering van significante processen

1.2 Doelstelling:

Het verhogen van de efficiëntie van de overheidsfinanciën

Focusgebied	Projecten
Institutionele versterking	• Verbeteren van klantgerichte interne dienstverlening • Digitaliseren van kernprocessen en documentenbeheer • Versterken van AO-procedures binnen alle ministeries gericht op vereenvoudiging van processen

1.3 Doelstelling:

Het bewerkstellingen dat de overheid haar toekomstige verplichtingen en boven-ministeriële uitgaven dekt

Focusgebied	Projecten
Begrotingsprognose	• Verbeteren van risicobeheer en meerjarenramingen

02 | DOMEIN BELASTING EN DOUANEBELEID

2.1 Doelstelling:

Het verhogen van doelmatige en doeltreffende uitvoering van de belastingwetgeving en retributies

Focusgebied	Projecten
Verhogen Tax Compliance	• Betere handhaving
Verhogen belastingkomsten	• Herwaardering vastgoed OZB rekening houdende met sociale omstandigheden • Uitvoeren van hervormingen in OB- en inkomstenstelsel • Moderniseren van belastingprocessen via digitalisering

2.2 Doelstelling:

Doelstelling: Versterken van transparantie richting burgers

Focusgebied	Projecten
Informatievoorziening	• Voorlichtingscampagnes belastingregels • Communicatie over publieke middelen • Stimuleren compliance middels duidelijke communicatie • Opzetten van moderne digitale communicatiekanalen • Uitvoeren van publiekscampagnes over belasting en begroting • Voorlichtingscampagnes belastingregels; communicatie over publieke middelen; stimuleren compliance door duidelijke communicatie

2.3 Doelstelling:

Het realiseren van een doelmatige en doeltreffende invoer, uitvoer en doorvoer van goederen

Focusgebied	Projecten
Douanezaken	• Moderniseren van douaneprocessen en IT-systemen • Verbeteren van fysieke en digitale beveiliging • Opleiden en versterken van douanepersoneel

2.4 Doelstelling:

Het aantrekkelijk maken van het investeringsklimaat

Focusgebied	Projecten
Fiscaal beleid en wetgeving en toezicht	• Ontwikkelen van (moderne) fiscaal beleid • Introduceren van BTW • Implementeren van internationale standaarden • Sluiten en beheren van internationale verdragen

03 | FINANCIËLE KADERS VOOR SOCIALE ZEKERHEID

3.1 Doelstelling:

Verantwoordelijk omgaan met overheid brede afspraken

Focusgebied	Projecten
Financiële functie	• Beheersen van collectieve arbeidsvoorwaarden en indexaties • Financieren van sociale regelingen (AOV, zorg) • Modernisering Pensioen Landsverordening • Uitvoeren van centrale posten van het Landspakket

3.2 Doelstelling:

Het fungeren als vangnet

Focusgebied	Projecten
Onvoorziene kosten	• Creëren van buffer voor economische en sociale schokken

04 | FINANCIËLE SECTOR EN INNOVATIE

4.1 Doelstelling:

Het optimaliseren van de bescherming tegen grensoverschrijdende illegaliteit

Focusgebied	Projecten
Compliance	• Implementeren van nieuwe IT-systemen (Implementatie goAML) • Versterken van AML/CFT-capaciteit en toezicht (toezicht en analyse) • Vergroten van internationale samenwerking en datadeling (Egmont Groep en CFATF) en datadeling

05 | TOEKOMSTGERICHTE FINANCIERING EN NIEUWE INKOMSTENBRONNEN

5.1 Doelstelling:

Verantwoordelijk omgaan met externe financiering

Focusgebied	Projecten
Duurzaam schuldbeheer	• Verantwoord beheren van binnen- en buitenlandse leningen • Verlagen Schuldquote • Verlagen van rentelasten via herfinanciering

05 GEZONDHEID MILIEU EN NATUUR

01 | DOMEIN GEZONDHEID

1.1 Doelstelling:

Het versterken van het publieke gezondheidsstelsel in Curaçao om gezondheid te bevorderen en ziektelast te verlagen, met als doel een meetbare verbetering van de levensverwachting en kwaliteit van leven.

Focusgebied	Projecten
Gezonde leefstijl	• Gezonde Leefstijl Curaçao • Wet Publieke Gezondheid • Wijkgezondheidscentra (eerstelijnszorg conform anderhalve lijn concept) • Curaçao NCD Strategic Plan 2025–2030 • Preventie-infrastructuur • Community health workers program • Healthy Communities (Gezonde wijken & leefomgeving) • Algemene preventie en nazorg beleid • Vectorbestrijding • Bevorderen van de samenwerking van gezondheidsinspectie en economische inspectie • Voedingspeilingsonderzoek • Health surveys & Screeningsprogramma's

Integrale en toekomstbestendige gezondheidszorg	• Integrale Hervorming en Versterking van het Zorgstelsel • Digitale en Informatiegestuurde Zorg • Optimalisatie Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) • Mondzorg voor Iedereen – "Pendiente di bo Djente" • Ambulancezorg en Acute Zorgketen • Multisectoriële Samenwerking en Health in All Policies • Publieke Gezondheidsbeleid Curaçao 2026–2030 • Vierlandenoverleg Volksgezondheid • Samenwerking met internationale organisaties

1.2 Doelstelling:

Het bevorderen van de dierengezondheid en dierenwelzijn.

Focusgebied	Projecten
Dierengezondheid en dierenwelzijn	• Dierenwelzijn en populatiebeheer door identificatie en sterilisatie • Diergezondheid
Slachtfaciliteiten	• Renovatie en modernisering Slachthuis Parera • Verbetering Dierenwelzijn in Quarantainegebouwen en omheinde erven • Het opzetten voor een slachthuis voor pluimvee

02 | DOMEIN LANDBOUW, MILIEU EN NATUUR

2.1 Doelstelling:

Het verhogen van de voedselveiligheid bij de lokale agrarische productie, veeteelt en visserij.

Focusgebied	Projecten
Landbouw -, veeteelt en visserijsector	• Registratie en Professionalisering van de Agrarische -, veeteelt - en visserij sector ism Ministerie van Economische Ontwikkeling (MEO) • Agrarisch -, veeteelt en visserij stimuleringsprogramma ism Ministerie van Financiën

	• Capaciteitsopbouw en Opleiding • Bewustwording en preventie van dierenziekten (o.a. overdraagbare – en infectieziekten) • Duurzame Ontwikkeling van de Agrarische-, Veeteelt- en Visserijsector ism Ministerie van Economische Ontwikkeling (MEO) • Modernisering van Visserijfaciliteiten
Lokale agrarische productie	• Faciliteiten voor Gezinsgerichte Voedselproductie • Reorganisatie en Capaciteitsversterking Uitvoeringsorganisatie AVB • Duurzame Voedselzekerheid en Landbouwontwikkeling • Internationale Samenwerking en Kennisuitwisseling, o.a. met Ducth Caribbean Agriculture Livestock & Fisheries Alliance

2.2 Doelstelling:

Het realiseren van een duurzaam en gezonder milieu voor mens, plant en dier.

Focusgebied	Projecten
Beheer en bescherming milieu en natuur	• Biodiversiteit en Nature Policy Plan • Integraal onderhoud van hoofdwegen en woonwijken: van GMN naar VVRP • Duurzaam Waterbeheer in samenwerking met Ministerie Verkeer Vervoer Ruimtelijke Ordening en Planning • One Health en Gezond Leefmilieu • Fytosanitair Beleid • Bewustwording en Educatie ihkv milieubescherming, biodiversiteit en duurzaam gedrag • Bescherming van de stranden en koralen ter voorkoming van vervuiling van de zee (o.a. sewage) • Wetgeving Vaste en chemische afvalstoffen
Schone en gezonde leefomgeving	• Integraal Programma Circulaire Economie en Afvalbeheer • Voorkoming van illegale dumping • Verantwoorde vuilnisopruiming • Bescherming van Woon- en Recreatiegebieden • Onderhoud en upgraden van Publieke stranden met behoud van de uniekheid van diens natuur. • Monitoringsprogramma milieukwaliteit • Monitoringsprogramma natuurbescherming • Opstellen van een hitte beleidsplan • Implementatie van luchtkwaliteitsmeting • Klimaatadaptatie strategie ivm weerbaarheid tav klimaatverandering

Natuurlijke hulpbronnen	• Beschermde Gebieden en Duurzaam Beheer • Ontwikkelingsplan Klein Curaçao • Uitvoering van het Nature Policy Plan

03 | DOMEIN: INSPECTIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, MILIEU EN NATUUR

3.1 Doelstelling:

Effectieve en efficiënte handhaving van de wettelijke regelingen op de gebieden volksgezondheid, milieu en natuur

Focusgebied	Projecten
Algemeen	• Actualisatie van de formatie en bezetting van de Inspectie Volksgezondheidspersoneel • Inwerkingstelling van de uitvoeringsregelgeving LvO BIG • Officialisatie van het BIG-Register • Invoering verplichte herregistratie conform LvO BIG • Boetebeleid voor overtredingen gezondheidszorg • Digitalisatie Inspectieprocedures • Kwaliteitsborging bij het opstellen van de Capaciteitsplanning gezondheidswerkers
Eerstelijnszorg	• Kwaliteitsborging bij de opzet en implementatie van de Huisartsenopleiding • Kwaliteitsborging bij de implementatie van de 1.5 lijnszorg
Tweedelijnszorg	• Versterkte toezicht en handhaving maximale wachttijden gezondheidszorg • Versterkte toezicht op ziekenhuizen en andere tweedelijns zorginstellingen
Bejaardenzorg en Verpleeghuiszorg	• Nieuwe kwaliteitskaders voor bejaarden- en verpleegtehuizen • Versterking toezicht op bejaardententehuizen
Gezondheidsbescherming	• Afronding overname inspectietaken gezondheidsbescherming • Vernieuwing toezicht en handhaving van waren • Digitalisatie Inspectie gezondheidsbescherming

Geneesmiddelen	• Digitalisatie geneesmiddelenvoorziening • Uitbreiding registratie van geneesmiddelenbijwerkingen • Onderzoek naar medicatiewerking en bijwerking
Milieu en Natuur	• Overname inspectie toezicht- en handhavingstaken milieu en natuur • Versterking toezicht en -handhaving milieu en natuur • Digitalisatie Inspectie Milieu en Natuur

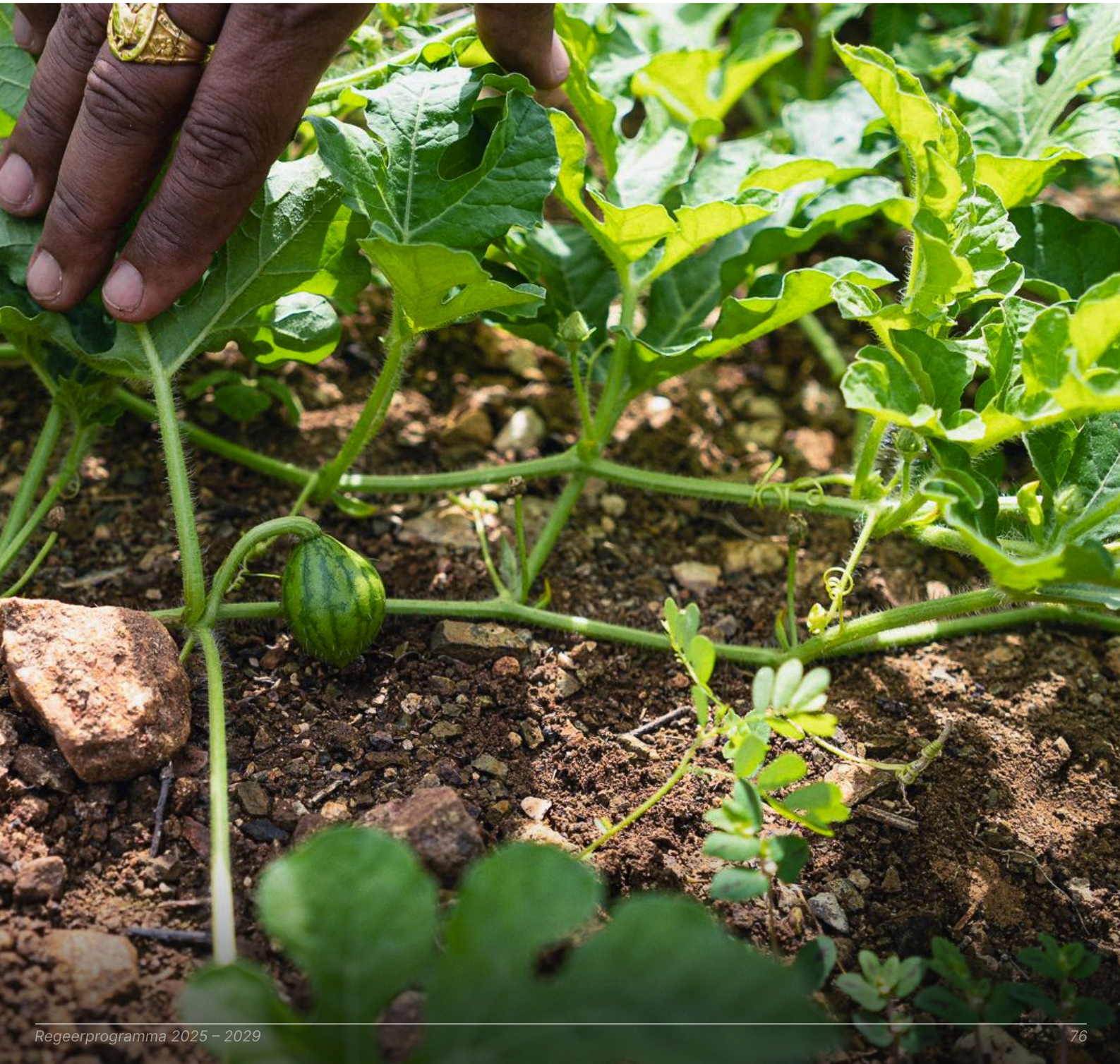

06 JUSTITIE

01 | DOMEIN VEILIGHEID EN RECHTSHANDHAVING

1.1 Doelstelling:

Het duurzaam versterken van de veiligheid en rechtsorde op Curaçao door het vergroten van de weerbaarheid van de samenleving tegen criminaliteit.

Focusgebied	Projecten
Ondermijning	• Publiekscampagne en Overlegstructuur tegen Criminele Infiltratieen andere ondermijnende activiteiten
Veiligheidsinfrastructuur	• Versterking Toezicht en Opsporing via Slim Cameranetwerk, Versterking Grenscontrole met Geavanceerde Detectie en Biometrieversterking en Digitalisering voor Innovatie en Cyberveiligheid
Mensenhandel en -smokkel	• Operationeel Maken van Gespecialiseerde Shelter voor Slachtoffers Mensehandel.

1.2 Doelstelling:

Structureel waarborgen van digitale veiligheid en rechtsbescherming door het volledig implementeren van privacywetgeving en het versterken van het beheer en toezicht op kritieke informatiesystemen binnen het ministerie.

Focusgebied	Projecten
Digitale Veiligheid en Informatiebeheer	• Protocollen voor Veilig Delen van Gevoelige Informatie

1.3 Doelstelling:

Het versterken van de integrale aanpak van grensoverschrijdende criminaliteit, wapengeweld, cybercrime en High Impact Crimes (HIC) door risicogestuurde preventie, informatie-uitwisseling en gerichte interventies in kwetsbare gebieden, ondersteund door (inter)nationale samenwerking en wetgeving.

Focusgebied	Projecten
Grensoverschrijdende en illegale activiteiten	• Optimalisatie Grensoverschrijdende informatie-uitwisseling en analyse.
Wapengerelateerde criminaliteit	• Integraal Wapenpreventieprogramma voor alle doelgroepen maar met name voor Jongeren.
High Impact Crimes (HIC)	• Versterken van de bestaande operationele capaciteit binnen het KPC voor de aanpak van High Impact Crimes (HIC) • Bewustwordingscampagne voor HIC-preventie en Slachtofferondersteuning.
Verkeersveiligheid	• Het uitrollen van een gerichte campagne en acties ter voorkoming van verkeerscriminilaiteit. • Het bevorderen van verkeerseducatie. • Versterking en Equipering Verkeersunit KPC voor Cameraproject. • Ontwikkeling Wetgevingsvoorstel voor Verkeersovertredingen en Digitaal Boeteregister.
Cybercrime	• Training van opsporingsfunctionarissen en ontwikkeling en invoering van een operationele richtlijn voor digitale bewijsvoering om de aanpak van cybercriminaliteit structureel te versterken. • Lancering van een landelijke bewustwordingscampagne over cybercrime, gericht op het vergroten van kennis over online oplichting, fraude en digitale criminaliteit onder jongeren en volwassenen via onder andere media en scholen.

1.4 Doelstelling:

Verlagen van brand- en incidentrisico's door gerichte preventieve maatregelen, bewustwording en structurele samenwerking met publieke en private partners.

Focusgebied	Projecten
Brandveiligheid en incidentpreventie	• Integrale Aanpak Brandveiligheid en Preventie. • Bouw nieuwe brandweerkazerne Montagne.

1.5 Doelstelling:

Voorkomen en vroegtijdig signaleren van relationeel geweld door bewustwording, educatie en integrale ondersteuning van slachtoffers en risicogroepen.

Focusgebied	Projecten
Voorkomen en vroegtijdig signaleren van relationeel geweld door bewustwording, educatie en integrale ondersteuning van slachtoffers en risicogroepen.	• Ontwikkeling en Implementatie Wetgeving en Meldpunt Relationeel Geweld in samenwerking met het ministerie Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn. • Bewustwording en Weerbaarheid tegen relationeel geweld vergroten.

02 | DOMEIN INTEGRALE AANPAK JEUGDCRIMINALITEIT

2.1 Doelstelling:

Het duurzaam vergroten van de weerbaarheid van jongeren en hun leefomgeving door het integraal voorkomen van risicogedrag en criminaliteit.

Focusgebied	Projecten
Jeugd en jongvolwassenen	• Integraal Programma Aanpak Jeugdcriminaliteit. • Bewustwording en Weerbaarheid via Educatieve trajecten.

03 | DOMEIN MENSWAARDIGE DETENTIE, RESOCIALISATIE EN RE-INTEGRATIE (HERINTEGRATIE)

3.1 Doelstelling:

Het verbeteren van de kwaliteit, efficiëntie en betrouwbaarheid van de justitiële dienstverlening door digitalisering van processen en het bieden van veilige, toegankelijke en transparante communicatiekanalen voor burgers.

Focusgebied	Projecten
Herintegratie d.m.v. Arbeid, Onderwijs en Participatie	• Voortzetting en Uitbreiding Herintegratietrajecten voor (voormalig) gedetineerden.
Forensische Zorg	• Implementatie TBS-uitvoeringsplan.
Aanzet nieuwe gevangenis	• Tussen 2025 en 2029 worden stappen gezet richting de bouw van een nieuwe gevangenis.

04 | DOMEIN: MENSGERICHTE AANPAK MIGRATIE

4.1 Doelstelling:

Het ontwikkelen van een duurzaam en humaan migratiebeleid dat migratiestromen beheersbaar maakt door registratie van ongedocumenteerden, versterkte grenscontrole, een efficiënt vergunningensysteem en internationale samenwerking ter voorkoming van uitbuiting en ter naleving van internationale verplichtingen.

Focusgebied	Projecten
Samenwerking migratieketen	• Integrale Aanpak van Ongedocumenteerden met Registratie en Juridische Versterking.

05 | DOMEIN: INNOVATIEVE DIENSTVERLENING

5.1 Doelstelling:

Het verbeteren van de kwaliteit en betrouwbaarheid van de justitiële dienstverlening door digitalisering van processen en het creëren van veilige, transparante en toegankelijke communicatiekanalen voor burgers.

Focusgebied	Projecten
Innovatieve Dienstverlening	• Digitalisering en Versnelling Justitiële Dienstverlening.

06 | DOMEIN VERSTERKING JUSTITIËLE KETEN

6.1 Doelstelling:

Het toekomstbestendig versterken van de justitiële keten door integrale optimalisatie van personeel, organisatie, informatievoorziening, financiën, automatisering en huisvesting (PIOFAH), ter bevordering van een kwalitatieve en maatschappelijk ondersteunende dienstverlening.

Focusgebied	Projecten
Versterking capaciteit binnen Justitie	• Meerjarig Instroomplannen ter Versterking van de Justitiële Keten.
Toekomstbestendige en Veilige Justitiële (digitale) Infrastructuur	• Het renoveren van de (digitale) infrastructuur ten behoeve van de uitbreiding en modernisering van detentiecapaciteit.

07 | DOMEIN SAMENWERKING

7.1 Doelstelling:

Versterken van justitiële en maatschappelijke effectiviteit door het verdiepen van lokale, koninkrijksbrede en internationale samenwerkingen, met nadruk op publiek-private partnerschappen en structurele afspraken via verdragen en strategische allianties.

Focusgebied	Projecten
Lokaal en publiek-private samenwerking	• Het verdiepen van het interministerieel samenwerkingsprotocol (SOAW, OWCS, VVRP, GMN) om buurtgerichte regie te versterken en jeugdcriminaliteit gezamenlijk aan te pakken.
Internationale en Koninkrijksbrede Samenwerking	• Versterking Samenwerking binnen het Koninkrijk en het Westelijk Halfrond tegen Grensoverschrijdende Misdaad.
Internationaal partnerschappen en verdragen	• Versnelling Ratificatie en Inwerkingtreding Internationale Veiligheidsverdragen.

07 ONDERWIJS, WETENSCHAP, CULTUUR EN SPORT

01 | DOMEIN ONDERWIJS

1.1 Doelstelling:

Gelijke kansen en inclusief onderwijs voor alle kinderen en jongeren.

Focusgebied	Projecten
Kansengelijkheid & inclusiviteit	• Het creëren van een objectieve maat voor kwetsbaarheid en educationele behoefte. • Het uitbreiden van toegang tot voorschoolse en naschoolse educatie voor kinderen uit financieel kwetsbare gezinnen. • Uitbreiding van de capaciteit van het speciaal onderwijs, inclusief materialen, faciliteiten en voorzieningen.

1.2 Doelstelling:

Duurzame versterking van de basiskwaliteit van het onderwijs.

Focusgebied	Projecten
Schoolontwikkeling en onderwijsprogramma	• Het evalueren en aanvangen met herziening (waar van toepassing) curricula funderend en voortgezet onderwijs. • Het creëren van een objectieve maatstaaf voor basiskwaliteit.
Pedagogisch-didactisch handelen en professionalisering	• Het ontwikkelen van een strategisch kader voor opleiden en certificeren van leraren en continue professionalisering (waaronder creatieve expressie en bewegingsonderwijs). • Het ontwikkelen van een strategisch kader voor opleiden van pedagogische medewerkers in voor- en naschoolse educatie. • Het ontwikkelen van een strategisch kader voor opleiden en certificeren van schoolleiders en leden van schoolbesturen. • Versterken rechtspositie van onderwijsprofessionals teneinde het beroep aantrekkelijk te maken.
Onderwijsorganisatie en bekostiging	• Herstructurering onderwijsaanbod. • Hervorming van het bekostigingssysteem van het onderwijs.
Veiligheid en pedagogisch klimaat	• Het opstellen en uitvoeren van integrale schoolveiligheidsplannen, gericht op fysieke, sociale en digitale veiligheid in en rond scholen in samenwerking met het ministerie van Justitie.
Toezicht op kwaliteit	• Reorganisatie van het toezicht (onderwijs, educatie en leerplicht).

1.3 Doelstelling:

Optimale aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt

Focusgebied	Projecten
Beroeps- en praktijkonderwijs	• Versterken van technisch onderwijs en praktijk faciliteiten voor relevante speerpunt sectoren.
(Inter)nationale aansluiting en mobiliteit	• Bevordering doorstroom van voortgezet onderwijs naar hoger onderwijs en het aanbieden van meer mogelijkheden zowel lokaal, regionaal als internationaal.

1.4 Doelstelling:

Duurzame modernisering van onderwijsinfrastructuur en digitale transformatie.

Focusgebied	Projecten
Digitale transformatie onderwijs	• Verder uitbouwen van de Centraal Landelijke Onderwijs Applicatie (CLOA). • Verdere implementatie leerlingvolgsystemen voor alle schooltypes. • Project digitale scholen, waaronder devices en digitale infrastructuur.

02 | DOMEIN WETENSCHAP

2.1 Doelstelling:

Stimuleren van wetenschapsparticipatie in scholen en in de samenleving

Focusgebied	Projecten
Wetenschaps-onderwijs	• Wetenschappelijk stimuleringsprogramma in funderend, voortgezet en hoger onderwijs.
Publieke betrokkenheid	• Nationaal Wetenschapsfestival Curaçao.

03 | DOMEIN CULTUUR

3.1 Doelstelling:

Bevordering en verankering van culturele identiteit, bewustzijn en sociale cohesie.

Focusgebied	Projecten
Cultureel bewustzijn en sociale cohesie	• Herstructurering van de governance cultuursector • Programma cultuureducatie in het onderwijs. Bewustwordingscampagne gericht op culturele identiteit. • Programma gericht op het verbinden van generaties via gezamenlijke culturele activiteiten.

3.2 Doelstelling:

Behoud, bescherming en ontsluiting van cultureel erfgoed.

Focusgebied	Projecten
Conservering en ontsluiting cultureel erfgoed	• Digitaliseren en archiveren van erfgoedcollecties (musea, bibliotheken en archieven).

3.3 Doelstelling:

Duurzame professionalisering culturele sector en uitbreiding van culturele

Focusgebied	Projecten
Professionalisering cultuursector	• Uitrol en versterking Nationaal Cultuurinstituut Curaçao.

04 | DOMEIN SPORT

4.1 Doelstelling:

Versterking sportparticipatie binnen scholen.

Focusgebied	Projecten
Sportparticipatie en professionalisering	• Versterken van sport- en bewegingscurriculum en capaciteit binnen scholen.

4.2 Doelstelling:

Versterking topsportklimaat en internationale prestaties.

Focusgebied	Projecten
Talentontwikkeling en topsport	• Ontwikkelen van Nationaal (top)sportbeleid.

4.3 Doelstelling:

Versterking van sportinfrastructuur en governance.

Focusgebied	Projecten
Sportfaciliteiten	• Onderhoud- en renovatieprogramma sportcomplexen.
Governance	• Herstructureren van de governance van de sportsector. • Operationaliseren van Sportfonds.

08 SOCIALE ONTWIKKELING, ARBEID EN WELZIJN

01 | DOMEIN MENS

1.1 Doelstelling:

Cultiveren van gezonde en veerkrachtige gezinnen als fundament van een waardegedreven samenleving, met intergenerationele solidariteit, de vorming van jongeren, de waardige begeleiding van ouderen.

Focusgebied	Projecten
Gezin	• Nationaal Programma Positieve Opvoeding en Ouderschapsvaardigheden in samenwerking met het Ministerie van OWCS. • Modernisering van het Ouderschapsverlofbeleid in samenwerking met het Ministerie van BPD. • Gezinsherstelprogramma Curaçao: Integrale Ondersteuning na Trauma samenwerking met het Ministerie van GMN en PSI.
Jeugd	• Nationale Uitvoering Agenda Kinderrechten (IVRK). • Integraal Jongerenprogramma 'Sterk voor de Toekomst. • Mentor- en Adviesnetwerk voor Jongeren ('Mi Guia') in samenwerking met het Ministerie van OWCS.
Ouderen	• Nationaal Programma Waardig Ouder Worden- "Biña Mas Bieu Mas Bon".

Mindervaliden	• Nationaal Implementatieprogramma VN-Verdrag Handicap (CRPD) in samenwerking met het Ministerie van GMN. • Toegankelijk Curaçao: Programma voor Fysieke, Digitale en • Sociale Toegankelijkheid in samenwerking met het Ministerie van BPD en VVRP. • Nationale Inclusiecampagne 'People of Determination' in samenwerking met het Ministerie van GMN.

02 | DOMEIN WERK EN ARBEIDSPARTICIPATIE

2.1 Doelstelling:

Stimuleren van duurzame arbeidsparticipatie

Focusgebied	Projecten
Re-integratie & scholing	• Landelijk Activerings- en Re-integratieprogramma 'Van Uitkering naar Baan "E Hoben E Relevo" in samenwerking met het Ministerie van Justitie & EO. • Versterking en Uitbreiding van het Steunpunt Werkzoekenden – Centrum voor Arbeid

2.2 Doelstelling:

Moderniseren en digitaliseren van wetgeving , en versterking Arbeidsinspectie

Focusgebied	Projecten
Wetgeving & digitalisering	• Modernisering Arbeidswetgeving voor een Inclusieve Arbeidsmarkt in samenwerking met het Ministerie van EO. • Digitalisering en Verbetering van het TW-Vergunningenbeleid in samenwerking met het Ministerie van BPD.
Toezicht en handhaving	• Versterking Arbeidsinspectie: Toezicht op een Eerlijke en Veilige Arbeidsmarkt

03 | DOMEIN BESTAANSZEKERHEID & ARMOEDEBESTRIJDING

3.1 Doelstelling:

Versterken van bestaanszekerheid en structureel terugdringen van armoede door toegankelijke en toereikende sociale voorzieningen, betaalbare huisvesting en gerichte ondersteuning op maat.

Focusgebied	Projecten
Sociale zekerheid	• Herziening en Versterking van het Stelsel voor Sociale Zekerheid: Eerlijk, Transparant en Toegankelijk (Landspakket) in samenwerking met het Ministerie van BPD.
Sociale faciliteiten	• Wonen met Waardigheid in samenwerking met het Ministerie van VVRP.

04 | DOMEIN WIJK

4.1 Doelstelling:

Realiseren van duurzame, integrale wijkontwikkeling met adequate hulpverlening en leefbare sociale infrastructuur.

Focusgebied	Projecten
Integrale wijkontwikkeling	• Wijken in Beweging: Integrale Aanpak voor een Veerkrachtige Curaçao.
Versterken van Sociale Infrastructuur en Gemeenschapsbanden	• Buurtcentra als Hart van de Wijk: Investeren in Sociale Infrastructuur en Lokale Samenhang in samenwerking met het Ministerie van VVRP.

09 VERKEER, VERVOER EN RUIMTELIJKE PLANNING

01 | DOMEIN VERKEER EN VERVOER

1.1 Doelstelling:

Een veilig, efficiënt en geïntegreerd vervoerssysteem op land, ter zee en in de lucht.

Focusgebied	Projecten
Openbaar en personenvervoer te land	• Hervorming van het openbaarvervoer systeem naar een betaalbaar, betrouwbaar, duurzaam en geïntegreerd netwerk. • Hervorming regelgeving personenvervoer met integratie van duurzame en flexibele vervoersvormen (shuttles, deelvervoer).
Luchtvaartverbindingen en luchtvaartveiligheid	• Versterking van de luchtvaartautoriteit (CBA) met als doel aan de ICAO-standaarden te voldoen. • Uitbreiding van luchtverbindingen via een strategische connectiviteitsagenda (focus op Latijns-Amerika) in samenwerking met het Ministerie van Economische Ontwikkeling.
Efficiënt goederenvervoer en maritieme connectiviteit	• Modernisering van het containerverkeer en snellere doorlooptijden in samenwerking met CPA en Douane. • Verankering van maritieme veiligheid via geactualiseerde wetgeving om te voldoen aan de IMO-standaarden.

1.2 Doelstelling:

Professionalisering van toezicht en regulering in de vervoerssectoren.

Focusgebied	Projecten
Technische keuringen en controle	• Digitalisering keuringsstation en integratie inspectiedata in overheidsplatform. • Nieuwe tarievenstructuur kostendekkend maken
Verkeersveiligheid	• Jaarlijkse publicatie verkeersveiligheidsindex per wijk. • Landelijke veiligheidscampagne gericht op verkeersbewustzijn en gedragsverandering. • Investeringen in infrastructuur ter bevordering van de verkeersveiligheid.

02 | DOMEIN METEOROLOGIE EN GEOFYSISCHE VERSCHIJNSELEN

2.1 Doelstelling:

Versterken van de weerbaarheid tegen extreme weersomstandigheden.

Focusgebied	Projecten
Monitoring en voorspelling	• Realisatie van een realtime waarschuwingssysteem gekoppeld aan mobiele alerts. • Uitbreiding van het meetnetwerk naar landelijke gebieden.
Rampen-voorbereiding	• Jaarlijkse rampenoefeningen met alle crisispartners. • Informatiesessies in risicogebieden.
Klimaat adaptieve ruimtelijke planning	• Aanpassing bouwvoorschriften en vergunningseisen met inachtneming van overstromingszones. • Koppeling klimaatdata aan het EOP en planningsbesluiten. • Bijdrage aan energietransitie door het wagenpark van de overheid in 10 jaar te elektrificeren.
Waterbesparing en hergebruik	• Publiek-private pilots voor hergebruik van grijswater in hotels en overheidsgebouwen. • Beleidsontwikkeling voor inzet van waterbesparende technologie in sociale woningbouw.

03 | DOMEIN INFRASTRUCTUUR EN RUIMTELIJKE PLANNING

3.1 Doelstelling:

Duurzaam herstel en versterking van de fysieke infrastructuur.

Focusgebied	Projecten
Wegenonderhoud	• Meerjarig onderhoudsprogramma (MOP)
Openbare voorzieningen	• Slimme verlichting in stedelijke gebieden met energiebesparingsdoel van 20%. • Herontwikkeling van drie strategische pleinen als multifunctionele ontmoetingszones.
Waterbeheer	• Waterbeheerplan met 10 knelpunten in waterafvoer opgelost voor 2027 • Nieuwe afvalwaterinstallaties operationeel in Tera Kòrá en Klein Hofje • Inventarisatie en onderhoud bestaande dammen (incl. Malpais, Santa Cruz, Koraal Tabak) in samenwerking met Ministerie GMN. • Aanleg van nieuwe retentiebekkens in overstromingsgevoelige wijken

3.2 Doelstelling:

Gebiedsgerichte ruimtelijke ontwikkeling.

Focusgebied	Projecten
Gebiedsontwikkeling stad en haven	• Herontwikkeling Rif • Zakito: aanleg wandelboulevard en bescherming natuurlijke kustzone. • Herontwikkeling Colon
Volkshuisvesting	• Opstarten van de Masterplan gericht op woningbouw en groeninfrastructuur. • Wonen en Volkshuisvesting; “Mi kas Awor”, verkoop van overheidswoningen, betaalbaarheid, eigenaarschap • Bouwbeleid; hoogbouwstrategie, herziening van de Bouw en Woningverordening, verandering van bestemmingen en efficiënt ruimtegebruik
Revitalisering historische binnenstad	• Opstellen van een Integraal Ontwikkelingsplan voor de binnenstad, in samenwerking met MEO, met een uitvoeringsagenda en publieke-private investeringen • Start herontwikkeling Waterfort Plaza als aanjager voor Punda. • Oprichting Binnenstad autoriteit voor coördinatie Punda, Scharloo, Pietermaai, Otrobanda

3.3 Doelstelling:

Realiseren van een duurzame en leefbare fysieke omgeving

Focusgebied	Projecten
Ruimtelijke planning	• Modernisering wetgeving ruimtelijke planning (EOP, EROC, LGRO) • Ruimtelijk Economisch Strategisch Plan 2040 in samenwerking met het ministerie van Economische Ontwikkeling en Ministerie GMN.
Erfgoed en monumentenzorg	• Modernisering wetgeving erfgoed en monumenten • Investeren in het behoud en herstel van onroerende goederen die van belang zijn vanwege hun cultuurhistorische waarde. • Publiek toegankelijk erfgoed informatiesysteem in samenwerking met het Ministerie van Economische Ontwikkeling en Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport.

04 | DOMEIN TELECOMMUNICATIE EN REGULERING

4.1 Doelstelling:

Efficiënte en toekomstgerichte regulering van de sector.

Focusgebied	Projecten
Digitale connectiviteit	• Juridische en technische modernisering van domeinbeheer ".cw" • Transparante benchmarkrapporten voor internetsnelheid en beschikbaarheid per aanbieder. • Versterking van de internationale datanetwerken.
Toezicht en consumentenbescherming	• Nieuwe Telecommunicatieverordening inclusief digitale rechten. • Uitrol consumentenplatform met klachtenvolgsysteem en rapportages in samenwerking met het ministerie van Economische Ontwikkeling.
Digitale veiligheid en databeheer	• Bescherming digitale infrastructuur en waarborgen van het beheer van (basisregister) gegevens.

